Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 14 (9250). • 1988 йил 20 январь • чоршанба • Баҳоси 3 тийин.

МАВСУМГА ШАЙ

● ЯНГИЙЎЛ районидаги «Партия XXI съезди» колхозида техника ремонти уюшқоқлик билан ташкил этилмоқда. Хўжалик механизаторлари ва ремонтчи слесарлари асосий диққат-эътиборни иш сифатига қаратишмоқда. Ҳозиргача колхозда 14 та экиш сеялкаси, 14 та культиватор мавсумга шай қилиб қўйилди. Шунингдек, ишлов тракторларини ремонт қилиш ҳам қизғин боряпти. Суратда: илғор механизатор Шарофиддин Сиддиқов ва устахона мудири Маҳмуджон Абдуваҳобов ремонтдан чиқарилган экиш агрегатини кўздан кечиришмоқда.

Р. Галиев фотоси.

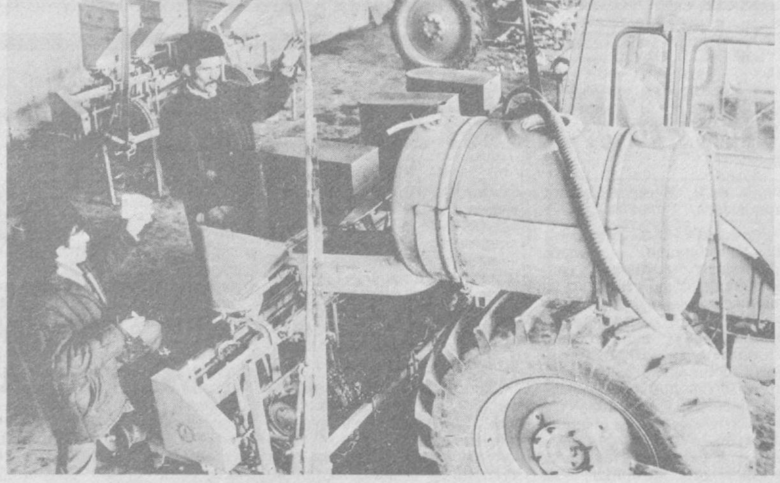

ВАТАН КОСМОС ҚАҲРАМОНЛАРИНИ МУКОФОТЛАМОҚДА

18 январь куни Кремлда А. А. Громико қаҳрамон-космонавтлардан бир группасига давлатнинг юксак мукофотларини топширди.

Икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони СССР космонавт-учувчиси Ю. В. Романенко Ленин ордени, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони СССР космонавт-учувчиси А. П. Александров Ленин ордени ва иккинчи «Олтин юлдуз» медали, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари СССР космонавт-учувчилари А. И. Лавейкин ва А. С. Левченко Ленин ордени, «Олтин юлдуз» медали ва кўкракка тақиладиган «СССР космонавт учувчиси» нишонлари олдилар.

А. А. Громико мукофотларни топшириш чоғида сўзлаган нутқида тугалланган космик учишнинг ўзига хос хусусиятини — у энг узоқ муддатли бўлганлигини айтиб, мамлакатимиз эришган янги ютуқ космосни тадқиқ этиш ва ўзлаштиришда халқаро ҳамкорлик учун янада кенг имкониятлар очиб беришини таъкидлади.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси космонавтларни давлатнинг юксак мукофотлари билан самимий қутлаб, М. С. Горбачевнинг қизғин табригини топширди.

Қаҳрамон — космонавтлар ўз нутқларида космик учишни амалга оширишда билдирилган шараф ва юксак ишонч учун ҳамда Ватан мукофоти учун КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматига қизғин миннатдорчилик билдирдилар.

А. А. Громико ва космос қаҳрамонларининг нутқлари қарсаклар билан кутиб олинди.

Мукофотларни топшириш чоғида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари П. Н. Демичев, бошқа расмий кишилар бор эдилар.

(ТАСС).

ЛЕНИН МУКОФОТИ ВА СССР ДАВЛАТ МУКОФОТИ КОМИТЕТИДА

18 январь куни СССР Министрлар Совети ҳузуридаги фан ва техника соҳасида Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофоти комитетининг пленуми бўлди. Пленум ишида таниқли олимлар ва мамлакат халқ хўжалигининг мутахассислари иштирок этдилар.

Пленум 1988 йилги Ленин мукофотларини олишга тақдим этилган ишларни кўриб чиқди ва улардан энг муносибларини конкурсда қатнашиш учун танлаб олди.

Ана шу ишлар рўйхати матбуотда эълон қилинади.

(ТАСС).

ГАЗЕТХОНЛАР МАКТУБЛАРИДАН

КРЕДИТ ШУНЧАЛИК МУАММОМИ?

ҲУРМАТЛИ редакция! Мен Сизларга бир илтимос билан мурожаат қиляпман. Мени анчадан бери кредит можароси сарсон қилаяпти. Қайси бир газетани варақламанг, унда кредит ҳақида рекламаларни ўқийсиз. Ўзбекистон телевидениеси ҳар якшанба куни «Реклама ва эълонлар» кўрсатувини намойиш этади. Баъзан унда ҳам кредитга харид қилишни тарғиб этишади.

Кредитга меҳмонхона мебели олмоқчи эдим. Афсуски, бунинг иложи бўлмаяпти. Мен Оржоникидзе районида яшайман, Тошкентда — Октябрь районида ишлайман. Шаҳарда кўплаб мебель магазинларида бўлиб ниятимни айтсам, сотувчилар «сиз областда яшар экансиз, мумкин эмас» дейишди. Район магазинларида эса «кредит фақат иш жойи орқали амалга оширилади» деб важ кўрсатишди. Энди мен нима қилишим керак: турар-жойимни шаҳарга кўчирайми ёки иш жойимни районга ўзгартиришим керакми? Иккаласидан биттасини амалга оширмасам, кредитга буюм харид қилолмайманми? Қизиқ, ҳамма нарса инсон учун, инсон фаровонлиги учун шиори амал қилаётган ҳозирги қайта қуриш даврида кредит масаласи шунчалик чигал муаммо бўлиб қолдими?

Ф. ҚАЮМХЎЖАЕВА,
Оржоникидзе райони.

БУ ҚАНАҚАСИ?

ҲУРМАТЛИ РЕДАКЦИЯ! Ёшим саксондан ошди. Оққўрғон район социал таъминот бўлимининг тавсияси билан инвалидлигимни ҳисобга олиб 1984 йилда ВАЗ-21013 маркали «Жигули» автомашинаси беришди. Ўтган давр ичида машинанинг шиналари юриш учун яроқсиз ҳолга келди. Шу сабабли ўтган йилнинг кўкламида район Совети ижроия комитетига тўрт дона шина ажратишларини сўраб ариза бердим. Натижасини билиш учун район ижроия комитетига ўн мартадан кўпроқ қатнадим. Авваллари шина келгани йўқ, сўнгра навбатингиз келгани йўқ, деб қайтаришди. 1987 йилнинг сентябрь ойида район Совети ижроия комитетининг раиси С. Баҳромов қабулида бўлиб бўлган воқеани айтсам шинани фақат гўшт топширганларга берилади, сизга шина керак бўлса гўшт топширинг, деди. Инвалидлигимни ҳисобга олмас эмиш. Декабрь ойида яна унинг қабулида бўлдим. Бу сафар ҳам илгаригидек сизга шина йўқ, қаёққа бориб арз қилсангиз қилаверинг, деб чиқариб юборди. Унинг бундай муомаласидан кўнглим ранжиди. Сўнгра, Оққўрғон шаҳридаги автосервисга навбатга туриш учун борсам, унинг раҳбарлари шина тақсимотини район ижроия комитетининг раиси ўз ихтиёрига олганлигини айтишди. Хуллас, мен шинани қаердан олишим керак? Шу масалада менга ёрдам беришларингни сўрайман.

Сизларга ҳурмат билан
Ш. ОМОНОВ,
Улуғ Ватан урушининг II группа инвалиди.

СУЮНЧИ БЕРИНГ, ЎҒЛИНГИЗ КЕЛДИ

БИЗ БИР группа Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветеранлари ўз йигитлик бурчини ўтаб Совет Армияси сафларидан қайтиб келган фарзандларимизни қучоқ очиб кутиб оламиз.

Лекин, хурсандчилигимиздан баъзи ҳолларда ўзимизни унутиб ҳам қўямиз. Бундан айрим текинхўр, бели оғримай пул топадиган шоферлар фойдаланишяпти. Улар фарзандларимиз машинадан тушмасдан суюнчи сўрашади. Бермасангиз, ғалва ҳам кўтаришади.

Ғалаба районидаги Қўрғонча қишлоғида яшаймиз. Тошкент шаҳридаги темирйўл вокзали ва аэропорт биздан нари борса, 70—80 километр узоқда. Шу масофага фарзандларимизни элтиб қўйгани учун 100—120 сўм олган номард шоферларга нима дейиш мумкин. Қачонки, шу йўлдан автобусда келинса, бор-йўғи 1 сўм 50 тийин атрофида ҳақ тўланади. Фарзандларимизнинг кўпчилиги 10-синфни битириб, армия сафига кетишган. Тошкент вокзали қаерда-ю, аэропорт қаерда. Яхши билишмайди.

Редакцияга кўпчилик номидан ёзилган ушбу хатда аниқ шахслар кўрсатилмади. Чунки ўша даврда шошиб қолиб бундай беандиша ҳайдовчига, унинг машинасига эътибор бермай пулни бериб юборганимизга кейин афсусландик.

Ҳурматли редакция! Бундай текинхўрларга ким қарши курашади? Хатимизни газета орқали ўша ташкилот раҳбарларига етказиб қўйишни илтимос қиламиз.

Қўрғонча қишлоғида яшовчи бир группа отахонлар номидан юборилган юқоридаги хатга ЭГАМБЕРДИ ОТА қўл қўйган.

НАЖОТ КУТАМИЗ

Анчадан буён дилимизни хира қилиб ётган бир воқеа тафсилотини редакцияга маълум қилмоқчимиз. Зероки, бу мушкуллик Тошкентнинг Қумлоқ (эски номи) маҳалласидаги аҳолининг кўпчилигини ранжитиб келмоқда. Гапнинг сирасини айтганда бу жойда анча йиллардан бери 21-болалар поликлиникасининг филиали дардга чалинган ўғил-қизчаларимизга хизмат кўрсатиб келарди. Шифохонамиз яқин, унда ишлайдиган кишилар ширинсухан бўлганлигидан кўнглимиз хотиржам эди.

Нима бўлди-ю, ўтган йили ёзда филиални ремонт қилишармиш, деган гап тарқалди. Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай шу баҳонада дўхтирхонамизни Себзор массивидаги 7-уйдан ажратилган биттагина хонага кўчиришди. Шу-шу маҳалламизга медицина хизмати кўрсатишда қийинчиликлар пайдо бўлди. Массивга биз турган жойдан транспорт қатнамайди. Касал бола билан пиёда етиб олиш эса азоб. Бунинг устига хона тор, совуқ. Бемор болаларни батафсил назорат қилишга имкон йўқ. Ана шундай машаққатларни бошимиздан кечираяпмиз. Филиалда эса шу пайтгача ремонт бошланганн йўқ.

Илтимосимизни Собир Раҳимов район соғлиқни сақлаш бўлимидагиларга етказсангиз.

Маҳалла аҳли номидан:

У. АЗИМОВ,
А. ҚУРБОНОВ,
С. МИРЗАХОНОВ,
М. ВАЛИЕВ,
И. ДАДАЕВ,
ҳаммаси бўлиб 26 имзо.

ДАВЛАТ ҚАБУЛИ ҚИЗИҚТИРАДИ

Бирлашмамизда давлат қабули жорий қилинган. Дастлаб қийинчиликларга дуч келдик. Бироқ эндиликда у кунлар ортда қолди. Ҳозир корхонамизда сифат сари анча силжишлар бўляпти. Шундай бўлсада бизни бошқа ишлаб чиқариш коллективларида давлат қабулининг қўлланилиши, бу муҳим соҳада тўпланган тажриба кўпроқ қизиқтиради. Шунинг учун газета саҳифаларида шу мавзудаги материаллар мунтазам бериб турилса, айни муддао бўларди.

С. ҲАМИДОВ,
«СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси.

ТАНҚИД ВА ТАКЛИФ

АВВАЛО «Ташпассавтотранс» бошқармаси раҳбарларига бир савол билан мурожаат қилмоқчимиз: нега шаҳар аҳолисига областга нисбатан пассажир транспорти бирмунча яхши хизмат кўрсатади-ю, областда ёмон. Бошқармага қарашли 3-автопаркнинг 167-автобуси Олой бозоридан «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг Киров участкаси оралиғида қатнайди. Биз — ушбу территорияда яшайдиган аҳоли бу маршрут хизматидан норозимиз. Чунки, автобуслар графикка мутлақо риоя қилмайди, хоҳлаган бекатларда тўхтаб, хоҳламаганда лой сачратиб ўтиб кетаверади. Автобуснинг охирги бекатидаёқ салон лиқ тўлади. Шундан сўнг биз истиқомат қиладиган «Маданият» колхозида тўхташмайди. Илгари эса баъзан тўхтаб туришарди, чунки унда бу маршрутда «ЛАЗ» автобус қатнарди. Энди эса автобуслар кичик ҳажмдаги «ПАЗ» автобусларга алмаштирилди.

Бошқарма раҳбарларига таклифимиз: 167-маршрутда қатновчи автобусларни ё яна «ЛАЗ»га алмаштириш ёки «ПАЗ»нинг ўзини кўпайтириб қўйиш керак. Ёҳуд Коммунистик автостанцияси — Селекция институти оралиғида қатновчи 156-маршрутнинг охирги бекатини «Маданият» колхозигача чўзилса аҳолига катта қулайлик яратилган бўлур эди.

«Маданият» колхози аҳолиси номидан
Г. УСМОНОВ.

ЯНГИЧА ШАРОИТДА

«ВОДСТРОЙКОНСТРУКЦИЯ» республика саноат бирлашмасининг Тошкент темир-бетон буюмлар заводида пудрат усулини қўлланиш бригадалардан бошланди. Корхонада биринчи бўлиб Энже Борхонова раҳбарлик қилаётган коллектив хўжалик ҳисобига ўтди. Унинг жорий этилиши меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини сезиларли даражада мустаҳкамлашга, коллектив ишида ижобий силжишлар бўлишига олиб келди.

— Бетончилик оғир касб, — дейди бригадир. — Корхонага ишга келганимга йигирма йил бўлди. Ўша вақтда шу касбни танлаганимда барча иш жараёнлари асосан қўлда бажариларди. Эндиликда тамомила бошқа манзарани кўрасиз. Турли машина-механизмлар хизматимизда. Уларни моҳирона бошқариб турсанг бўлди, ўзлари ишлайверади.

Бригадага ўн киши бирлашган. Уларнинг ярмини хотин-қизлар ташкил этишади. Лекин ҳаммалари касбга меҳр қўйганлар, вазифаларини виждонан бажаришади. Барча маҳсулотлари аъло баҳолар билан қабул қилинмоқда, техник-иқтисодий нормативларга тўла жавоб беради. Бригада ўзининг аҳиллиги, иноқлиги билан ҳам шуҳрат топди. Пудратни қўлланиш учун шу коллективнинг танланиши ҳам бежиз эмас эди. Бригада аъзолари ҳар сменада топшириқни ошириб адо этмоқдалар. Раиса Ахмерова, Абдурасул Дадабоев, Малика Абдурамонова, Эрнаш Раҳимов, Ольга Солопенко, қўйингки, бригаданинг ҳамма аъзолари ишда доим пешқадам. Топшириқни 120 процентдан бажаришяпти.

Улар бригада пудратининг афзалликларини ҳам амалда намойиш этдилар. Шу бригада коллективининг ташаббуси билан ва унинг тажрибаси асосида бутун 1-цех коллективи пудрат асосида ишлашга ўтди.

Цех янги шароитларда ишлай бошлаганига ярим йил бўлди. Лекин прогрессив усулнинг амалий натижалари самарали бўлмоқда. Меҳнат унумдорлиги ортди. Шунга яраша ишчи-хизматчилар олаётган иш ҳақи кўпайди. Ҳамманинг бир ёқадан бош чиқариб фидокорона меҳнат қилиши туфайли ўтган йилги план муддатидан деярли бир ой илгари бажарилди. Беш йилликнинг учинчи йилида жадал суръатга эришилмоқда. Бунда ҳар қачонгидек Энже Борхонова раҳбарлигидаги бригада сардорлик қилмоқда.

Ю. КОВАЧ.

ИШ ҚУРОЛИНГИЗ СОЗМИ?

ҚИШНИНГ иккинчи ойи ҳам тугамоқда. Кўклам экиш мавсумининг бошланишига саноқли кунлар қолаётир. Областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ўн иккинчи беш йилликнинг учинчи йили учун зиммаларига олган план ва социалистик мажбуриятларини бажариш учун зарур тадбирларни амалга оширмоқдалар. Мавжуд техникаларни дала ишларига шай қилиб қўйиш ана шу тадбирларнинг энг муҳимларидан ҳисобланади. Ахир, иш қуролинг соз бўлса, машаққатинг оз бўлар, деб бежиз айтмайдилар.

Областимизда бу соҳадаги ишлар қандай бормоқда?

Умуман олганда мавжуд қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилиш ва мавсумга тайёрлаш бирмунча дуруст бормоқда. Айниқса, бу соҳада Ўрта Чирчиқ ва Коммунистик районларининг механизаторлари, ремонтчилари ишидан ўрнак олса арзийди. Ҳозиргача область бўйича мавжуд 18936 та трактордан 15025 таси ремонтдан чиқарилди.

Афсуски, ҳамма ерда ҳам иш жадаллаштириб юборилган эмас. Айниқса, сеялкалар тиркаб ишлатиладиган чопиқ тракторларининг ремонти талабга жавоб бермайди. Бундай тракторлардан 3516 та бор. Текширишдан шу нарса маълум бўлдики, улардан 3213 таси созлаб қўйилган.

Етиштириладиган дон ҳосилини ўз вақтида ўриб йиғиб олишда агрегатларнинг ишга қанчалик барвақт ва сифатли созлаб қўйилганлиги ғоятда муҳим роль ўйнайди. Кўпгина хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари бу масъулиятни тўла ҳис қилган ҳолда иш олиб бормоқдалар. Афсуски, умуман олганда бу хилдаги агрегатларнинг ремонти талаб даражасида эмас. Масалан, Паркент районида мавжуд 53 та комбайндан бор-йўғи тўққизтаси, Пискент районида 22 та агрегатдан 6 таси тайёр ҳолга келтирилган, холос.

Бўка, Ғалаба, Оққўрғон районларида ҳам бу ишда жиддий силжиш сезилмаяпти. Фактларга мурожаат қилайлик. Бўкадаги трактор ремонти паркида 32 та ғалла йиғиштириладиган комбайндан энди-эндигина тўққизтаси қўлдан чиқарилганлигини қандай баҳолаш мумкин?! Ғалаба райони колхоз ва совхозларида ҳам бу соҳада уюшқоқлик сезилмаяпти. Оққўрғон районида ҳам аҳвол яхши эмас.

Силос ўрим-йиғимида фойдаланадиган техника ва механизмлар ремонти ҳам чўзиб юборилмоқда.

Бекобод, Пискент, Бўстонлиқ районларидаги аҳвол бунга мисолдир. Бекободда 26 та ана шундай агрегатдан 11 таси, Паркентда 28 та агрегатдан тўққизтаси, Пискент районида 22 та агрегатдан саккизтаси, Бўстонлиқ районида 27 агрегатдан атиги еттитаси ремонтдан чиқарилди, холос. Бу шундан далолат берадики, юқорида қайд этилган районларнинг хўжаликларида ремонтда қатнашаётган механизаторлар, слесарлар ва инженер-техник мутахассислар учун етарли шарт-шароит яратиб берилмаган.

Тўғри, ҳамма айбни хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари зиммасига тўнкаш ҳам инсофдан эмас. Гап шундаки, мутасадди ташкилотларнинг лоқайдлиги туфайли керакли запас қисмлар ўз вақтида етказиб берилмаяпти. Муаммо муаммолигича қоляпти. Айниқса, пахта териш машиналари учун янги шпинделларнинг етишмаётганлиги жиддий хавф туғдирмоқда. Шунинг учун ҳам кўпгина районларда пахта териш машинасининг ремонт муддати узайиб кетмоқда. Ишлар кўнгилдагидек бажарилмаяпти. Оддийгина қисм — манжет етишмаслиги туфайли техникаларни тайёргарлик чизиғига келтириб қўйиш мушкул бўлиб қолмоқда.

Маълумки, кейинги пайтларда «Херсонец» комбайнларининг кўпидан ишлаб чиқаришда фойдаланилмаяпти. Бунинг асосий сабаби ҳам запас қисмларнинг йўқлигидадир.

Эрта кўкламда беда ўримини жадаллаштириш ва чорвани кўк озуқа билан таъминлашда КСК-100 комбайнлари жуда асқотади. Афсуски, Ғалаба, Бўстонлиқ, Бекобод, Оҳангарон районларида бундай техникани мавсумга созлаш жуда оқсаётир.

Кўпгина хўжаликларга кўрак териш машиналари даладан қандай келтирилган бўлса шундайлигича турибди. Ваҳоланки, бундай техникаларнинг умрини узайтириш, улардан авайлаб, унумли фойдаланиш учун ремонт ишларига ҳозирданоқ киришиш талаб этилади. Оққўрғон, Ғалаба, Пискент районларидаги бир қатор хўжаликлар эса ҳали вақт бор-ку, деган кайфиятда бу муҳим ишга жуда кеч киришдилар.

Кўкламги экиш мавсумига тайёргарликни ҳар жиҳатдан жадаллаштириш талаб этилади. Ҳамма район ва хўжаликларда мавжуд техникаларни узоғи билан 1 февралгача мавсумга шай қилиб қўйиш ҳозирги куннинг бош вазифасидир. Дала ишларининг ўз вақтида ва сифатли амалга оширилиши, катта-катта майдонларда қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштирилиши мавжуд техникалардан қандай фойдаланилишига ва механизаторларнинг маҳоратига боғлиқдир. Шунинг учун ҳам ғанимат кунларнинг қадрига етайлик, барча турдаги техникаларни мавсумга ўз вақтида соз қилиб қўяйлик!

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

ЎТГАН ЙИЛГИДАН КЎП

ЯНГИЙЎЛ районидаги «Инкубатор» паррандачилик станцияси ишчи-хизматчилари 1987 йилни муваффақиятли якунладилар. Улар истеъмолчиларга йил давомида пландаги 800 минг дона ўрнига 1 миллион 192 минг дона тухум ва 30 тонна ўрнига 35 тонна парҳез гўшти етказиб бердилар.

Станция паррандабоқарларининг 1988 йилдаги режалари катта. Улар йил охирига қадар 2 миллион дона тухум ва 40 тоннага яқин парҳез гўшти етиштириш мажбуриятини қабул қилишган. Социалистик мажбуриятни бажариш йўлида паррандабоқарлар самарали меҳнат қилишяпти. Ҳозирги кунда 40 мингдан зиёд парранда станциядаги саккизта цехда санитария-гигиена қоидаларига риоя қилинган ҳолда боқилмоқда.

А. РИХСИБОЕВ.

САНЪАТНИНГ ГРАЖДАНЛИК ВАЗИФАСИ

СССР рассомларининг VII съезди очилди

Мамлакатни қайта қуриш борасидаги жуда катта бунёдкорлик ишларида зиёлилар ва уларнинг катта отряди — совет Рассомлар союзи муҳим роль ўйнайди. Бу ижодий ташкилот тасвирий санъат барча турлари ва жанрларида ижод қилаётган 20 мингдан ортиқ санъаткорни ҳамда танқидчиларни бирлаштириб турибди.

СССР рассомларининг VII съезди давр илгари сурган вазифаларни муҳокама қилишга, маънавий қадриятларимизни қарор топтиришга қаратилган ишлар миқёсини белгилашга, жамиятни соғломлаштириш ва халқ руҳини мустаҳкамлашга даъват этилган. Съезд 19 январь куни Москвада, Катта Кремль саройида очилди.

Делегатлар ва меҳмонлар **В. И. Воротников, А. А. Громико, Л. Н. Зайков, Е. К. Лигачев, Н. И. Рижков, Н. Н. Слюньков, М. С. Соломенцев, В. М. Чебриков, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, Б. Н. Ельцин, Н. В. Талызин, А. Ф. Добринин, А. И. Лукьянов, Г. П. Разумовский, И. В. Капитонов** ўртоқларни қарсаклар билан кутиб олдилар.

Президиумда тасвирий санъатнинг таниқли арбоблари, партия, совет, жамоат ташкилотларининг, меҳнат коллективларининг намояндалари ҳам бор эди. Социалистик мамлакатларнинг рассомлар союзлари раҳбарлари ҳам ҳозир бўлдилар.

Съезд кун тартибига СССР Рассомлар союзи правлениеси ва марказий ревизия комиссиясининг ҳисобот докладлари, ижодий союз раҳбар органларини сайлаш киритилган.

Правление раиси **Н. А. Пономарев** СССР Рассомлар союзи правлениесининг ҳисобот докладини қилди.

Марказий ревизия комиссияси раиси вазифасини бажарувчи **М. В. Лукьянов** шу комиссия номидан доклад қилди.

Съезд давом этмоқда.

(ТАСС).

ТАШҚИ АЛОҚАЛАРНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА ЭЪТИБОР КУЧАЙТИРИЛСИН

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ТАШҚИ ИШЛАР ДОИМИЙ КОМИССИЯСИНИНГ МАЖЛИСИДАН

18 январь куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Ташқи ишлар комиссиясининг мажлиси бўлди. Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги ва Фанлар академиясининг чет эллар билан маданий ва илмий-техникавий алоқаларни янада мустаҳкамлаш ҳамда ривожлантириш борасидаги иши муҳокама қилинди. Республика Маданият министрлиги ва Фанлар академияси раҳбарлари ҳисоботларини таҳлил этган депутатлар Э. А. Раҳмонов, Ж. Кўчиев, М. Қаюмов, К. Жўраева, Д. М. Умарова ташқи алоқаларни ривожлантириш юзасидан бажарилаётган иш даражаси партия XXVII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари талабларига ҳали мувофиқ эмаслигини таъкидладилар.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги чет эллар билан маданий алоқаларни ҳар томонлама ривожлантиришнинг мавжуд имкониятларидан суст фойдаланаётганлиги таъкидланди. Республиканинг ўзига хос санъати театрлар ва ҳаваскорлик коллективларининг чет эллардаги гастроли ва сафари чоғида суст намоён этилмоқда. Шу билан бир вақтда республика театрлари саҳналарида замонавий чет эл драматургларининг энг яхши асарлари қўйилмаётир. Ижодий коллективларни чет эл сафарларига тайёрлашга, чет элда кўрсатиш учун уларнинг программасини янгилашга, юксак сифатли реклама-ахборот материаллари тузишга ҳам зарур даражада эътибор берилмаётир. Тасвирий ва халқ амалий санъатининг чет давлатлардаги кўргазмалари ҳамиша ҳам зарур ташкилий даражада тайёрланаётгани ва ўтказилаётгани йўқ.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги системасидаги ўқув юртларида таълим олаётган чет эллик студентлар ва ўқувчилар ўртасида олиб борилаётган ишда ҳам камчиликлар борлиги таъкидланди.

Афсуски, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президиуми ҳам чет мамлакатлар билан илмий-техникавий алоқаларни ривожлантиришда ҳозирча бурилишга эриша олмаган. Социалистик мамлакатлар билан ҳамкорлик қилиб келган академиянинг 17 илмий-тадқиқот институтидан фақат учтасигина ҳозир Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши Программасига кўра тадқиқотлар ўтказмоқда. Илм-фан тараққиётининг бир қанча нуфузли соҳаларидаги илмий изланишлар ривожланган капиталистик мамлакатлар билан ҳамкорликсиз олиб борилмоқда.

Чет мамлакатлар билан илмий-техникавий ҳамкорликни ривожлантириш республикамиз учун актуал бўлган проблемалар қишлоқ хўжалигини интенсивлаш шароитларида тупроқ унумдорлигини ошириш, ерларни мелиорациялаш ва химиялаштириш, эрозияга қарши кураш, ғўзани зараркунандалар ва касалликлардан муҳофаза қилиш ва бошқа кўпгина проблемаларни ҳал этишга қаратилмаган.

Фанлар академиясининг бўлимлари, унинг институтлари ва конструкторлик бюроларида рақобатга қодир ишланмаларни қидириш етарли даражада активлик ва аниқ мақсадни кўзлаб олиб борилмаётир. Икки йил ичида академия институтлари 250 та авторлик гувоҳномаси олдилар, аммо чет эл фирмалари билан фақат иккита лицензия битими тузилиб, учта ишланма учунгина патент олинди. Ҳамкорликни мувофиқлаштириб туриш учун Ўзбекистон олимларининг чет эл сафарларидан дуруст фойдаланилмаяпти.

Қабул қилинган қарорда ташқи ишлар комиссияси Ўзбекистон ССР Маданият министрлигига ва Фанлар академияси президиумига ана шу камчиликларни бартараф этиш юзасидан шошилинч чоралар кўришни тавсия этди. Маданият министрлиги раҳбариятига маданий алоқаларни яхшилаш ва чет элларга сафар қилаётган ижодий коллективларнинг репертуарларини янгилашга алоҳида эътибор бериш таклиф қилинди. Фанлар академияси президиумига чет эллардаги илмий марказлар билан узоқ муддатга мўлжалланган алоқаларни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқиб, уларни амалга ошириш тавсия қилинди. (ЎзТАГ).

ТАРИХ САҲИФАЛАРИГА БИР НАЗАР

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ: ФАКТЛАР, ВОҚЕАЛАР, МАЪЛУМОТЛАР

1936 ЙИЛ

● 4 ДЕКАБРЬ. Тошкент шаҳар партия комитети ҳузуридаги сиёсий маориф уйида бошланғич партия ташкилотлари ходимларининг икки ойлик курси ташкил этилди. Курсда 60 киши ўқий бошлади.

● ЙИЛ давомида Тошкентда ташкил этилган сиёсий тўгараклар ва сиёсий мактабларда коммунистларнинг 70 проценти шуғулланди. Секретарлар учун район партия комитетлари ҳузурида беш ойлик курслар ташкил қилинди. Уларда 311 киши билим олди.

● ТОШКЕНТ партия ташкилоти сафига 509 киши қабул қилинди. Уларнинг аксарияти илғор ишчилар ва хизматчилар эди.

1937 ЙИЛ

● 19—22 МАРТ. Тошкент шаҳар партия активи йиғилиши бўлди. Унда минг нафар коммунист иштирок этди. Актив йиғилишида асосий эътибор партиявий-сиёсий ишларни кучайтириш, омма ўртасида олиб борилаётган ташвиқот ва тарғибот ишларини кенгайтиришга қаратилди.

● 25—28 МАРТ. Олимларнинг биринчи республика ижодий конференцияси бўлиб ўтди. Конференция қатнашчилари Ўзбекистон хотин-қизларини социалистик қурилишда ва маданиятни янада ривожлантиришда актив иштирок этишга даъват қилдилар.

● 9 АПРЕЛЬ. Тошкент шаҳар партия комитети Фрунзе район партия комитетининг тўқимачилик комбинатида ягона партия комитети тузиш тўғрисидаги қарорини тасдиқлади.

● 16 АПРЕЛЬ. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «Чирчикстрой»да район партия комитети тузиш тўғрисида қарор қабул қилди.

● 10—16 МАЙ. Тошкент шаҳар III партия конференцияси бўлди. Конференцияда 7696 коммунист сайлаган 374 делегат иштирок этди. Пропаганда ишларини яхшилаш мақсадида шаҳар сиёсий маориф уйини очишга қарор қилинди. Конференция шаҳар партия комитети зиммасига бошланғич партия ташкилотлари секретарлари учун курслар ташкил этиш, уларни тажриба алмашиш учун Москва ва Ленинград шаҳарларига юбориб туришни тажриба қилиш вазифасини юклади.

● 20 СЕНТЯБРЬ. «Чирчикстрой»да стахановча ойлик бошланди. Экскаватор машинисти Кияшко 6 соат давомида 420 кубометр тупроқ қазиб олиб нормасини уч ҳисса ортиғи билан бажарди.

● 29 ДЕКАБРЬ. Республика корхоналари илғорларининг слёти бўлди. Илғор тажрибаларни оммалаштиришда слёт катта роль ўйнади.

● ЙИЛ охирига келиб Тошкент саноат корхоналари сони 213 тага етди. Уларда 39147 киши ишларди. Тошкент шаҳар партия ташкилоти сафида эса 8448 коммунист ва партия аъзолигига кандидат бор эди.

1938 ЙИЛ

● 1 ЯНВАРГА келиб областда 601 та партия ташкилоти фаолият кўрсата бошлади. Улар сафига 11097 коммунист ва партия аъзолигига кандидат бирлашган эди.

● 15 ЯНВАРЬ. СССР Олий Совети қарорига мувофиқ Ўзбекистон ССР составида Тошкент области тузилди.

● 5 ФЕВРАЛЬ. Октябрь революцияси номли темирйўлчилар клубида М. Горький номли рус Давлат театри филиали очилди.

● 28 ФЕВРАЛЬ. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Тошкент области бўйича ташкилий бюроси тузилди. Область тузилган пайтда партия ташкилоти сафида 11228 коммунист бор эди. Улар 641 та бошланғич партия ташкилотига бирлашган эдилар.

● АПРЕЛЬ ойида Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Тошкент области бўйича ташкилий бюроси тузилди. Бу пайтда 1462 та бошланғич комсомол ташкилоти сафида 39391 нафар комсомол аъзоси бор эди.

● МАЙ ойида область бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари якунланди. Партия раҳбар органларига янги кадрлар сайланди. Партия ташкилоти секретарлари ва партком аъзоларининг 44,5 поценти янгидан сайланди.

● 7 ИЮНЬ. Область биринчи партия конференцияси бўлди. Унда 51 кишидан иборат область партия комитети ва 15 нафар пленум аъзолигига кандидат сайланди. У. Ю. Юсупов, М. Йўлдошев, П. П. Федотов область партия комитети секретарлари этиб сайландилар.

(Давоми)

• ИДЕОЛОГИЯ ВА ҲАЁТ

ЮЗАКИЛИКДАН ИЛМИЙЛИККА

Область «Билим» жамияти ташкилотининг навбатдаги пленумида илмий-техника ва иқтисодий билимларни пропаганда қилишга доир масала кенг муҳокама қилинди. Кун тартибига бу масаланинг киритилиши бежиз эмас. Чунки янги йилдан кўпгина корхоналар янгича системада ишлашга ўтди. Бу эса пухта билимдонликни талаб этади. Шу боисдан, айниқса, иқтисодий билимларни эгаллаш, ҳисоб-китобни пухта билиш муҳим вазифа қилиб қўйилмоқда.

Янгиланиш ва қайта қуриш талаблари асосида «Билим» жамияти область ташкилоти ўз иш услубини тобора такомиллаштириб бормоқда. Кенг меҳнаткашлар оммасининг иқтисодий саводхонлиги ва илмий-техникавий савиясини оширмасдан туриб, қайта қуришни амалга ошириш қийин вазифадир. Илмий-техника тараққиёти ва иқтисодий билимлар пропагандасида илгари ҳукм суриб келган ялпи ёндашиш, аниқ мақсадга йўналтирилмаган қуруқ лекциялар; баландпарвоз суҳбатлар ўрнини эндиликда конкретлилик эгалламоқда, ҳаёт ва меҳнат коллективлари фаолияти билан боғланган таъсирли сўзнинг кучи ортиб бормоқда.

«Мамлакат иқтисодий ривожланишини жадаллаштириш — Улуғ Октябрь ғояларининг амалдаги ифодаси» мавзуига бағишлаб Янгиобод шаҳри, Коммунистик ва Оржоникидзе районларида ўтказилган туркум лекциялар кўпчилинда яхши таассурот қолдирди.

Олмалиқ шаҳридаги саноат корхоналарида таниқли иқтисодчи лекторлар М. Р. Расулов, Ш. А. Йўлдошев, А. Азизов ва бошқалар билан ишчилар, малакали инженер-техник ходимларнинг амалий учрашувлари бўлди, савол-жавоб кечаларида жуда кўп муаммолар ўртага ташланди. Уларни ҳал этиш йўллари кўрсатилди.

Кўпгина жойларда, жумладан Оққўрғон районида раҳбарлар ва қишлоқ хўжалиги мутахассисларини бирлаштирган доимий иқтисодий семинарлар ишлаб турибди. Область «Билим» жамияти илмий-методик секцияси аъзоларининг ташаббуси билан кейинги пайтларда фан куни, олимлар кунини ўтказиш яхши анъанага айланиб бормоқда, лекция пропагандасининг янги форма ва шакллари юзага келаяпти.

Олмалиқ кон-металлургия комбинати, Ғалаба районидаги «Огонёк» совхоз-заводи, Коммунистик районидаги «Ўзбекистон» колхози, Оҳангарондаги «Ғаллақудуқ» совхоз-саноат комплекси «Билим» жамияти бошланғич ташкилотлари иқтисодий билимларни пропаганда қилишда сезиларли ютуқларга эришмоқдалар. Лекция ва суҳбатлар бевосита устахона ва фермаларда, фабрика ва заводларда маҳаллий ҳаёт муаммолари билан боғланган ҳолда ўтказилмоқда.

Бироқ шуни рўй-рост тан олиш керакки, айрим жойларда ҳамон ишга эскича ёндашувлар, қуруқ қироатхонликнинг мавжудлиги илмий-техника ва иқтисодий билимларнинг кенг ёйилишига халақит бермоқда. Пискент, Чиноз, Паркент, Калинин районларида аҳвол, айниқса, ёмон. Бу жойларда «Билим» жамияти бошланғич ташкилотларининг роли умуман сезилмайди, партия ташкилотлари уларга амалий ёрдам бермаётир. Масалан, биргина Нариманов шаҳрида 87 та саноат корхонаси мавжуд бўлгани ҳолда, уларда иқтисодий, илмий-техника тараққиётига бағишланган лекциялар аҳён-аҳёнда ўтказилаяпти. «Билим» жамияти бошланғич ташкилоти илмий-методик секция иши устидан назоратни бўшаштириб юборган, амалда у ҳеч қандай иш билан шуғулланмаяпти.

Шаҳар «Билим» жамияти фаолиятида масъулиятсизлик, формализм ва турғунлик иллатлари ҳамон сезилиб турибди. Бу ерда янги хўжалик, бригада пудрати, ўзини-ўзи маблағ билан таъминлаш, давлат корхонаси (бирлашмаси) ҳақидаги Қонун ҳужжатларини пропаганда қилиш қониқарсизлигича қолаяпти.

Область саноат корхоналарининг бир қисми давлат қабули системасига ўтиб ишлаётган бўлишларига қарамай, уларнинг кўпчилиги ҳануз сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқармоқда. «Билим» жамияти лекторлари эса бунинг сабабларини чуқур ўрганиш ўрнига «Давлат қабули — сифат кафолати» каби умумий шиорларни такрорлашдан нарига ўтмаяпти. Ўқилаётган лекция ва суҳбатларда илмийлик, ишончли далил ва исботлар етишмайди. Улар халқ ҳаёти ва меҳнат коллективлари фаолияти билан етарли даражада боғланмаяпти. Электрон-ҳисоблаш техникаси, компьютерлардан фойдаланиш, ишлаб чиқаришни автоматлаштириш, қишлоқ хўжалигидаги илғор тажрибаларни халқ мулкига айлантириш бўйича тарғибот ишларига панжа орасидан қаралмоқда.

Малакали лектор кадрлар тайёрлаш, уларни аттестациядан ўтказиш — лекция пропагандаси самарадорлигини оширишнинг муҳим омилидир. Калинин, Оржоникидзе, Ўрта Чирчиқ, Пискент районларида аттестация жуда юзаки, хўжакўрсин учун ўтказилди. Масъул партия ходимлари бу муҳим ишга совуққонлик билан муносабатда бўлмоқдалар.

Билимларни тарғиб этишда халқ университетларидан ҳам самарали фойдаланиш мумкин. Халқ университетлари ишидаги кўпгина сунъий тўсиқларни олиб ташлаш пайти келди. Бутун эътибор илмий-техника ва иқтисодий билимларни кенгроқ пропаганда қилишга, лекторлар маҳорати ва савиясини оширишга қаратилмоғи керак.

М. БАРИШНИКОВА,
«Билим» жамияти область ташкилоти правлениесининг масъул секретари.

ЯНГИ КИТОБЛАР

ЎҚУВЧИЛАРГА МЎЛЖАЛЛАНГАН

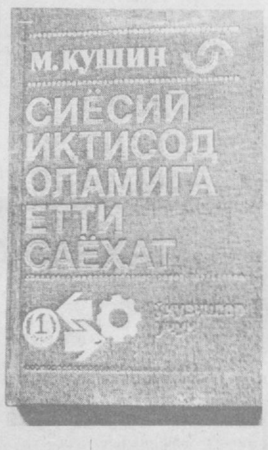

«Ўқитувчи» нашриёти яқинда ўзбек тилида чоп этган китоб «Сиёсий иқтисод оламига етти саёҳат» деб номланган. Шу вақтга қадар мактаб ўқувчилари учун сиёсий иқтисод ҳақида ўзбек тилида алоҳида китоб нашр этилмаган эди. Бу — биринчи қўлланмадир.

Китобда К. Маркс ибораси билан айтганда, «нарсаларнинг айнан асоси» ҳисобланган — сиёсий иқтисод масалалари ўқувчилар учун жуда қизиқарли тарзда, ҳаётимизнинг барча қирралари ва турли фан соҳаларига оид мисоллар билан бойитилган ҳолда очиб берилган.

Қўлланманинг «Сиёсий иқтисод оламига етти саёҳат» деб номланиши бежиз эмас. Ўқувчилар китоб билан танишар эканлар, сеҳргар тафаккур уларни ҳаёт йўлларидан олиб ўтади. Саёҳат мобайнида уларга бир қанча совет иқтисодчи олимлари ёрдам берадилар. Ўқувчилар кези келганда жонли баҳсларга ҳам жалб этилади, ортирган билимларини синайдилар.

Китобда марксизм-ленинизм классикларининг, буюк совет ва чет эл иқтисодчи олимларининг, ёзувчи ва шоирларнинг сиёсий иқтисодга бағишланган меросларидан намуналар келтирилган.

Китоб етти саёҳат — етти бобдан иборат. Ҳар бир боб «Меҳнат ҳазрати олийлари», «Энг теран сир», «Нарсаларнинг ҳақиқати ва ёлғони», «Тилсимни очиш қийин эмас», «Мен — сизга, сиз — менга» каби китобхонни ўзига жалб қилувчи сарлавҳаларга эга. Китоб сиёсий иқтисод фанининг жамият ҳаёти барча соҳаларидаги ўрни ва роли билан батафсил танишиш, ўқувчилар дунёқарашини кенгайтириш, уларни фикрлашга, изланишга ўргатиш имконини беради. Расмлар ва диаграммалар ўқувчиларнинг зарур темаларни эсда яхши сақлаб қолишларига кўмаклашади.

Белоруссиялик иқтисодчи олим М. Кушиннинг бу китобини журналист Ҳ. Нуруллаев ўзбекчага таржима қилган.

А. ҲАСАНОВ,
«Ўқитувчи» нашриёти тарих ва ижтимоий адабиётлар редакциясининг мудири.

• Ташаббус ва тажриба

«РИТМ» — ЁШ ИЖОДКОРЛАР МАРКАЗИ

«Ритм» — Ўзбекистон комсомолининг ташаббуси билан 1987 йилнинг январида тузилган ёшлар фан-техника ижодкорлигининг мувофиқлаштирувчи маркази шундай деб аталади. Аниқроқ қилиб айтганда, у тўла хўжалик ҳисобидаги, ўзини-ўзи маблағ билан таъминловчи ва ўз харажатларини ўзи қопловчи фирмадир. У фан ва техника янгиликлари ҳамда илғор технологияни ишлаб чиқаришга жорий қилиш билан шуғулланади.

— Хўжалик механизмининг такомиллашмаганлиги ва идоравий тўсиқлар туфайли сўнгги вақтларгача республикада, шунингдек умуман СССРда илмий ишланмалар ва техникавий янгиликлардан амалда фойдаланиш қоиниқарсиз аҳволда эди, — дейди «Ритм» раҳбари Александр Сикиотов. — Ихтироларни амалга оширишни тезлаштириш, бу муҳим ишга талантли ёшларни жалб қилиш марказимиз бажараётган вазифалардир.

«Ритм» дастлабки ишлай бошлаган ярим йил давомида миллион сўмлик лойиҳалаш-конструкторлик, илмий-техникавий ва бадиий безаш ишларини амалга оширди. Марказнинг ҳисобларига кўра, 1987 йил охирига келиб тушган маблағ деярли уч баравар кўпайди. Ваҳоланки, «Ритм» ўз ишини том маънода нолдан бошлаган эди. Январь ойида унинг банкдаги ҳисоб счетида ҳеч вақо йўқ эди. Ҳозир у ривожланаётган корхона счети бўлиб қолди.

— Биз шу вақтгача 67 шартномани бажардик ва яна 150 та шартнома туздик, — ҳикоя қилади Александр Сикиотов. — «Ритм» шартнома тузилгач, уни бажариш учун ўқув ва илмий-тадқиқот муассасаларида, конструкторлик бюроларида, заводларда ишлаётган олимлар, конструкторлар, инженерлар, ихтирочилар ва рационализаторлардан муваққат коллектив тузади. Ҳозирги вақтда бундай коллективларда 900 нафар киши шуғулланмоқда.

«Ритм»нинг фаолияти республиканинг ёш мутахассисларида катта қизиқиш уйғотмоқда. Бу ерга ҳар қандай ақлли ғоя билан келиш ва қўллаб-қувватланиш мумкин. Мувофиқлаштириш маркази вакилларининг ўзлари ҳам қобилиятли кишиларни ва қизиқарли таклифларни мунтазам излайдилар, ўқувчи, студент, ишчи, ёшлар билан мулоқотда бўладилар. Тошкентдаги «Лаззат» кафеси «Ритм» томонидан уюштириладиган ижодий учрашувлар ва ўзига хос ғоялар аукциони бўлиб қолди. Бу ерда тушган буюртмалар ва улар устида ишлаш учун вақтли коллективлар ташкил этиш тўғрисида эълон қилинади. «Ритм» билан меҳнат шартномасига имзо чекадиган бундай коллективда тўла демократия ҳукм суради. Ҳар бир кишининг у илмий даражали ёки ҳамон студент эканлиги ҳисобга олинмайди. Энг муҳими унинг шартномани бажаришга қўшган шахсий ҳиссасидир, шунга мувофиқ ҳақ ҳам белгиланади.

«Ритм» ўзининг биринчи хўжалик шартномасини Бухоро областидаги «Маданият» колхози билан тузди. Колхоз ёрдамчи ишлаб чиқаришни ривожлантиришни истарди. Бундан мақсад ортиқча меҳнат ресурсларини иш билан таъминлаш ва қўшимча даромад олиш эди. Марказ шартнома тузишга Тошкент политехника институтининг бўёқ олишнинг янги усулини ишлаб чиққан олимлар группасини жалб этди. Олимлар ўз усулларини илгари таклиф қилган лак-бўёқ корхоналари бунга лозим даражада қизиқмадилар. Ҳозирги вақтда «Маданият» колхозида ҳар йили 3 минг тонна бўёқ ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган қурилма ишлаб турипти. Колхоз камёб бундай қурилиш материали билан бутун областни таъминлаб, кўп пул ишламоқда. Эндиликда хўжалик худди шундай иккинчи қурилмани қуришни мўлжалламоқда. Илгари бу усулни инкор этган лак-бўёқ корхоналари эндиликда янгиликка бошқача кўз билан қарамоқдалар.

Мелиораторларнинг буюртмаси бўйича сувни қурғоқ ерларга етказиб беришни таъминловчи насос станциялари қувурларини занглашдан ҳимоя қилиш усули топилди. Газ илмий-тадқиқот институтининг Ўрта Осиё бўлимининг газнинг ёнишини оптималлаштириш бўйича буюртмаси ҳам бажарилди. Бу катта иқтисодий самара беради. «Ритм» Тошкентдаги тўқимачилик машинасозлиги заводига қирқгичларни лазер ёрдамида чидамлилигини оширишга хизмат қилувчи қурилманинг ишини созлашда кўмаклашди.

«Ритм» ҳозирги вақтгача Тошкентдаги 150 корхонага ўз хизматини таклиф этди. Уларнинг кўпчилиги билан амалий алоқалар ўрнатишга эришилди. Жумладан, ёшлар фирмаси трактор заводига мавжуд қувватлар негизида халқ истеъмоли товарлари тайёрлашни кенгайтиришда ёрдам беради. «Ритм»нинг дизайнер группаси ярим миллион сўмлик савдо марказини безаш учун шартномага имзо чекишга тайёрланмоқда. Қисқаси, марказнинг буюртмалар портфели анча салмоқлидир.

— «Ритм» фақат қанот ёзмоқда, — дейди Александр Сикиотов. — Ҳозирча бизни юридик ҳуқуқимиз бироз чеклаб турибди. Хўжалик ҳисоби муносабатлари муваққат коллективларга алоқадордир, холос. Катта ташкилий ишни олиб бораётган штатли ходимлар фақат доимий маош оладилар. Ҳозирги хўжалик ҳисоби табиий равишда штатли ходимларни ҳам қамраб олиши лозим. Янги йилдан бошлаб биз давлат корхонаси ҳуқуқини олдик. Штатли ходимлар меҳнатига қандай ҳақ тўлаш ва фойдани қандай бўлишни ўзимиз ҳал қилаяпмиз.

В. МИЖИРИЦКИЙ.
(АПН).

ПРОПАГАНДИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

Ғазалкент кўчма колоннаси йил бошидан нафақат трестда, балки республика сув хўжалиги қурилиши давлат комитетида ҳам биринчи бўлиб тўла хўжалик ҳисобига ўтди.

Бугун «Ташкентводстрой» трестининг ҳамма бошқармалари, сув хўжалиги давлат комитетининг кўпгина ташкилотлари улардан ибрат олиб, ўзини ўзи бошқаришга ўтишган. Коллектив пудратининг афзалликлари яққол кўриниб турибди. Қарийб 6 миллион сўмлик пудрат ишлари амалга оширилди. Бу рақам ўтган йилнинг шу давридагидан 20 процент ортиқдир. Қўлга киритилган соф фойда қарийб 500 минг сўмни ташкил этди. Вели Кинжабоев бошлиқ комплекс бригада бинокорлари Пискент зонаси хўжаликларида 1400 квадрат метр уй-жой, 140 ўринли болалар боғчаси қуриб, йиллик планни 10 ойда адо этган эдилар.

Искандар Насруллаев бошлиқ бунёдкорлар Хумсон посёлкасида 1000 ўқувчига мўлжалланган мактаб комплексининг 320 ўринли учинчи корпуси, ҳунар-техника устахонаси, ошхона ва бошқа ёрдамчи биноларини тиклаб катта қурилишни ниҳоясига етказдилар. Анатолий Корабков, Эргаш Усмонов, Вячеслав Нестеренко сингари гидромелиоратор ва қурувчилар бригадаси эришган кўрсаткичлар ҳам қувончли бўлди.

— Бундай ажойиб ютуқларга биринчи марта муяссар бўлишимиз,— дейди кўчма колонна партия ташкилотининг секретари А. З. Головкова.— Бу коллективимизни исрофгарчиликка чек қўйиб тежамкорлик режимини кучайтирганидан далолат беради. Энг муҳими, резерв-имкониятлардан самарали фойдаланяпмиз. Коллектив пудратининг яна бир қувонтирадиган томони — ишга янгича муносабат, аҳиллик, ўзаро ҳамкорлик қарор топмоқда, мелиорация сув иншоотлари, саноат ва социал-маиший соҳа объектларини тиклашда норматив муддат қисқарди, жойларда ишчанлик ва ташаббус кўрсатишга мойиллик уйғонмоқда.

Муваффақиятлар боиси хусусида сўз борганда Анна Зямовна пропагандистлар ҳақида мароқ билан ғапирди; инсон омилини ҳаракатга солиш, қурувчи-механизаторларни янги принцип талабларига одатлантириш, ўзини ўзи маблағ билан таъминлаш моҳиятини кишилар онгига етказишда, коллектив психологиясини қайта қуришда улар хизматини алоҳида таъкидлади. Чиндан ҳам кўчма колоннани янги прогрессив усулга ўтиб ишлашга тайёрлаш даврини пропагандистлар меҳнатисиз тасаввур қилиш қийин.

ИРИНАНИНГ АУДИТОРИЯСИ

Янги прогрессив усул афзалликлари ва моҳиятининг жонкуяр тарғиботчиларидан бири Ирина Викторовна Шувахина бўлди. Иринанинг асли касби иқтисодчи, ташкилотга ишга келганидан бери бригада пудратини жорий қилиш билан шуғулланаяпти. Меҳнатчиларнинг 60 процентини ана шу усулга ўтиб ишлашига эришди. Ўтган беш йилликда колонна пудратчилари эришган юксак кўрсаткичлар СССР мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги системасида эътироф этилди ва диплом билан тақдирланди. Ирина айни пайтда 1980 йилдан бери сиёсий-иқтисод системаси машғулотларини бошқариб келмоқда.

Кўчма колоннада тўла хўжалик ҳисобига ўтиб ишлашга тайёргарлик даврида бутун ишчи-хизматчилар Ирина аудиториясининг талабалари бўлишди. У ўз машғулотларида янги усулни тарғиб қилишга кенг ўрин берди, қурувчи ва механизаторлар ҳузурида бўлиб, янгиликнинг моҳияти ҳақида батафсил суҳбатлар ўтказди. Мулоқотларда янгича ишлашнинг давлатга ҳам, коллективга ҳам фойда эканлигига ишонтирди. Ёш пропагандистнинг жонли ва мароқли суҳбатларини тингловчилар орзиқиб кутишадиган бўлдилар.

Бугун Иринанинг аудиторияси янгиланган. У колонна аппаратидаги инженер-техник ходимлар билан иқтисодий ўқиш машғулотларини ўтказади. Махсус ихтисосга эга бўлган бу ўрта ва олий маълумотли мутахассисларни ўқитиш, уларнинг қалбига йўл топиш осон эмас. Бунинг учун пропагандист тингловчилардан кўпроқ билимли бўлиши, ўқиши, ўз устида ишлаши керак. Шунга эришиш керакки, машғулотлар тингловчига манзур бўлсин, уни орзиқио кутишсин. Ирина ўз тингловчиларининг ана шу ишончини оқлашга тиришади, машғулотларга пухта ҳозирлик кўради, махсус адабиётларни синчиклаб ўқиб чиқади. Бугина эмас, у бўлимлар фаолияти билан чуқур танишиб, иш суръатига ғов бўлаётган нуқсонларни тилга олади. Ахир демократия, ошкоралик қарор топяпти, кўпчиликни нуқсонларга муросасиз бўлишга ўргатиш керак.

Илгариги план-топшириқлар барбод бўлса ҳам ишчи-хизматчиларга ойлик топиб бериларди, барчага меҳнатда иштирокидан қатъий назар тенг ҳақ тўланарди. Энди аҳвол ўзгарган, ишламаган тишламайди. Маошни пировард натижа, меҳнатнинг миқдори ва сифати, ижобий кўрсаткичлар белгилайди. Бу барчани бир жон, бир тан қилиб жипслаштирди, ўзаро ҳамкорлик ва манфаатдорликни юзага келтирди.

Иринанинг машғулотларида ана шу яхлитлик бугун бош мавзу. Идора ходимларининг ўз ишларига сидқидилдан муносабати, оператив ёндошишида ҳикмат кўп, участкаларда иш суръатининг бир маромда бориши, пировард натижа кўп жиҳатдан бўлимлар ғайратига боғлиқ. Ҳар кимнинг кўрсатган ғайрати эътибордан четда қолмайди. Хўжалик совети аъзолари одил иш тутиб, ижобий ҳаракат ёки ташаббусни рағбатсиз қолдирмасликлари керак. Ёш пропагандист хўжалик совети аъзолари билан бўлажак учрашувда ана шулар ҳақида тўхталмоқчи.

Б. ҚАҲҲОРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

СУРАТДА: (ўнгдан чапга) кўчма колонна партия ташкилотининг секретари А. З. Головкова, пропагандист И. В. Шувахина, план-техника бўлимининг инженери Н. И. Меликсетян бўлажак машғулотлар тўғрисида ўзаро фикрлашмоқдалар.

ДЎСТЛАР НИГОҲИДА

«ҚАЙТА ҚУРИШНИ АМАЛДА КЎРДИК»

Илгари хабар берганимиздек, социалистик мамлакатлардан келиб КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Ижтимоий Фанлар Академиясида таҳсил кўраётган бир группа аспирантлар ўқув практикасини областимиз партия ташкилотларида ўтмоқдалар. Практика давомида улар партия, совет, касаба союз, комсомол ходимлари билан мулоқотда бўлмоқдалар. Партиявий ва хўжалик ишларини қайта қуриш самаралари билан қизиқмоқдалар, ўзаро тажриба алмашмоқдалар. Мухбиримиз меҳмонлар билан учрашиб, практика давомида олаётган таассуротлари билан ўртоқлашишни илтимос қилди.

Нгуен Динь Тан. (Вьетнам Социалистик Республикаси):— Мен Ханойдаги марказий партия мактабида илмий коммунизмдан дарс берар эдим. Ҳозир Академиянинг иккинчи курсида ўқиб, атеистик темада кандидатлик диссертациямни ниҳоясига етказмоқдаман.

Тошкентда биринчи марта бўлишим. Шаҳар ўз диёримни эслатиб турибди. Практика давомида қаерда бўлмайлик, бизни худди туғишганларидек самимий қарши олмоқдалар. Ўзбекларнинг меҳмондўстлиги, меҳр-муҳаббатини амалда кўриб, сезиб турибмиз.

Учрашув ва суҳбатлар давомида қайта қуриш областда қандай самаралар бераётганлигини ўз кўзимиз билан кўрмоқдамиз. Ҳамма жойда ишчанлик вазияти ҳукмрон. Фрунзе, Октябрь район партия комитетларида бўлган суҳбатларда меҳнаткашларни атеистик руҳда тарбиялаш, социал масалаларни ҳал этиш тажрибалари билан танишдик. Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диний бошқармаси, республика илмий-атеизм уйи фаолияти ҳам менда катта қизиқиш уйғотди. Янги маълумотлар илмий ишларимни янада тўлдиради.

Биз миллий кадрлар тайёрлашда СССР кўрсатаётган ёрдамни ҳамиша ҳис этиб турибмиз. Ҳозир Академияда 40 нафар вьетнамлик билим олаяпти.

Круз Капоте Орландо (Куба):— Илгари Ленинград, Болтиқбўйи республикалари пойтахтларида бўлган эдим. Лекин кўрган шаҳарларим ичида Тошкент менда бир олам таассурот қолдираяпти. Одамлари очиқ кўнгилли, самимий, меҳмондўст. Шаҳар эса баҳаво, бағри кенг.

Практика давомида биз бир қатор йирик корхоналар қатори «Ташсельмаш» заводи партия ташкилоти иши билан ҳам танишдик. Бу ерда кўргазмали агитацияни ташкил этишда турли хил формалардан унумли фойдаланиляпти. Янгича шароитда ким қандай ишлаётганлиги бутун коллективга маълум қилиняпти. Куба пахтазорларида ишлаётган «зангори кема»лар шу корхонада тайёрланаётганини билдим.

Мен гаваналикман. Академияда назарий билимларимни бойитмоқдаман. Куба Компартиясининг 1925—1935 йилларда Коминтерн билан ҳамкорлиги назарияси ва практикаси бўйича илмий иш олиб бораяпман. Москва архивларида бу мавзуда бой маълумотлар бор. Айни пайтда социализм қурилишида Ўзбекистон тажрибаси ҳам мен учун қизиқарлидир. Янгийўл, Оржоникидзе, Тошкент районларида бўлганимда агросаноат комплекси ривожи билан қизиқиб танишдим.

Бальцевич Збигнев (Польша Халқ Республикаси):— Ўқув практикам Тошкентда ўтаётганлигидан хурсандман. Қайта қуришнинг дастлабки самараларини бу ерда ўз кўзимиз билан кўрдик. Партиявий иш услуби ва методидаги ўзгаришлар билан танишдик. Областнинг сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳаётидаги ўзгаришлар бизни мамнун этди. Чорвоқ гидроузелида бўлганимизда афсонавий Фарҳодлар биз билан ёнма-ён эканлигини ҳис этдик. Чорвоқ сувидек мусаффо, тиниқ сувни яқин орада кўрмаган эдим. Табиатни муҳофаза этиш йўлида қурилаётган тадбирлар самараси бўлса керак бу.

Маданий тадбирлар Тошкент театрларида ўтаяпти. Ҳамза номли театрда «Келинлар қўзғолони» спектаклини томоша қилиб, ўзбек халқи турмуш тарзи билан яна ҳам яқиндан танишдик. Амалий санъат музейи экспонатлари ҳам бизда бой таассурот қолдирди. Социализм туфайли тараққиёт пиллапоясидан тобора юқори кўтарилаётган республиканинг келажаги порлоқ эканлигига шак-шубҳа йўқ.

Практикамиз яна бир неча кун давом этади. Қолган кунларда ҳам яна кўплаб янгиликлардан бохабар бўламиз, деган умиддаман.

ҚИШЛОҒИМИЗ АЁЛЛАРИ

НАСИБАНИНГ НАСИБАСИ

Куз. Тўкинлик. Далаларда ҳосил шиғил етилган. Гулларни айтмайсизми. Ҳовуз бўйида пиёлаларни ювиётган Насиба бехосдан келган овоздан сесканиб ўзига келди:

— Насиба, Насиба хой сигирбоқар, Қаёқдасан?

— Бу ёқда, ҳозир, — деди-ю у, кўнгли алланечук бўлиб кетди. «Сигирбоқар. Тавба ҳали ишга тушганимни ҳеч кимга айтганим ҳам йўқ эди. Қаердан хабар топишди экан. Ҳаҳ, сигирбоқарми, сигирсоғарми, нима қилибди. Оғир-енгиллиги кимга тушибди?! — У ҳам жаҳл, ҳам қатъият билан пешвоз юрди. Қаршисида олифта кийиниб олган синфдоши Латифа турарди:

— Ҳа-а, сенмисан? Киравермайсанми? Эшигимиз ҳамиша очиқ-ку — шундай деди-ю, у дугонасининг «сигирбоқар», деб чақирганидан дили оғриди. Лекин Насиба ўзини оғирликка олди. Кўрпача солди. Чой дамлади. Бу орада Латифа ўзининг савдо марказида ишлаётгани борми, нечта кўйлак тиктиргани борми, қўйингчи, бошқа майда-чуйда гапларни тўкиб солди. Дугонасининг қисқа фурсатда шунчалик ўзгариб кетганлигини кўриб, аввалига ҳайрон бўлди. Кейин Насибанинг тоқати-тоқ бўлди. Тўғрироғи, суҳбатдан энсаси қотди.

— Фермага боришим керак. Қолган гапларни кейинроқ бефуржа суҳбатлашармиз, — дея ўрнидан қўзғалди.

— Вой-бў, мунча димоғинг кўтарилмаса, қиладиган ишинг бор-йўғи сигирлар тагини тозалашу, сени қара-ю!.. — Латифа дик этиб ўрнидан турди-да, тарс-тарс юриб ҳовлидан чиқиб кетди. Бироқ унинг гапи, муомаласи Насибанинг кўнглини ғаш қилди. Иккиланиб қолди. Нима қилсин, фермада ишлайверсинми ёки Латифага ўхшаб... Охири бўлмади. Устози, тажрибали сут соғувчи Тазкира Киреевага бўлган воқеани сўзлаб берди, маслаҳат солди.

— Қўявер. Шунга ҳам хафа бўласанми? Ҳечқиси йўқ. Сендан яхши соғувчи чиқади, ҳали қараб тур, довруғинг бир бутун район, ҳатто областга ёйилсинки, баъзи ўшанга ўхшаган, оғзига кучи етмаганлар ангрийиб қолишсин, — деди кулиб.

Опанинг гапларидан Насибанинг дили ёришди, ўзига ишончи ортди.

Тазкира опа тасалли берибгина қолмай, билмаганларини ўргатди, ўз тажрибалари билан ўртоқлашди. Кўп ўтмай Насибани мустақил ишлашга ўтказишди. Тазкира опа пенсияга чиққач, унинг ўрнини энди чаққон, саранжом-саришта Насиба эгаллади.

Озодалик, саранжом-саришталик, опа ўгитлари, ундан ўрганганлари Насиба Бойдуллаева учун доимий қоида бўлиб қолди. У ҳаммадан олдин фермага келиб, ҳаммадан кейин кетади. Сигирларни соғишдан аввал тагини тозалайди, супуриб-сидиради, ем тарқатади. Шундан сўнггина соғимга киришади.

Дугоналари кўпинча:

— Бўлди-бўлди, энди Насиба. — Ҳадеб қиртишлаверсанг моллар жуда «нозик»лашиб кетишади. Бизнинг сигирларимиз ҳам шунга ўрганиб қолишмасин тағин, — дейишади.

Ҳақиқатдан ҳам шундай. Фермадаги энг покиза ва озода жой Насибанинг сигирлари сақланадиган бўлма ҳисобланади. Энг кўп, серқаймоқ сут ҳам шу ерда соғиб олинаётир. Ўтган йили Насиба Бойдуллаева ўзига бириктирилган сигирлардан мўлжалдагидан ошириб сут соғиб олди.

— Насиба пешқадам соғувчи бўлиш билан бирга актив жамоатчи ҳамдир. Уйда эса у беш ўғилни тарбиялаб вояга етказмоқда. — дейди сут-товар фермаси мудири Зиёд Тожибоев.— У янги ташаббус билан чиқди. Оиласи билан пудратда ишлаб, 50 та сигирни парвариш қилмоқчи.

Ҳозир пешқадам чорвадорнинг кўплаб шогирдлари бор. Гулнора Хўжамқулова шулардан бири. У айни кунларда устози билан мусобақалашиб ишлаб, ўзига бириктилган сигирлар маҳсулдорлигини ошириб боряпти.

— Фермада аёлларнинг самарали меҳнат қилиб, кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари учун барча шарт-шароитлар яратиб берилган, — дейди Г. Хўжамқулова. — Чорвадорлар уйи бор. Ҳар ўн—ўн беш кунда колхоз бадиий ҳаваскорлари концертлар намойиш этиб туришади. Савдо, медицина хизмати ҳам яхши уюштирилмоқда. Бунда устозим Насиба Бойдуллаеванинг хизматлари катта. У, чорвадор аёлларнинг уй-жой шароитларини яхшилашга ҳам катта ҳисса қўшяпти.

Ҳа, яхшига яқин юрсанг етарсан муродга, деб шунга айтадиларда. Ўшанда Насиба Бойдуллаева синфдош дугонаси Латифа ортидан эмас, Тазкира опага эргашгани, тўғри сут-товар фермасига келганидан сира ачинмайди. Эндиликда унинг номини нафақат районда, балки бутун областда барча ҳурмат билан тилга олмоқда.

Арофат НОСИРОВА,
Тошкент районидаги Навоий номли колхоз.

● Суратда: Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхозининг пешқадам сут соғувчилари (чапдан ўнгга) Олтин Эшметова ва Малоҳат Охуновалар. Улар бу йил ўзларига бириктилган сигирларнинг ҳар биридан 2700 килограммдан сут соғиб олиш учун ўзаро мусобақалашиб меҳнат қилмоқдалар.

В. Портнов фотоси.

ҚОҒОЗБОЗЛИК ҲАМОН ҲУКМРОН

КПСС XXVII съездида 2000 йилгача амалда ҳар бир совет оиласини квартира ёки якка тартибдаги уй билан таъминлашдек улуғвор вазифа қўйилди. Ана шу программани бажариш юзасидан жойларда катта ишлар қилинмоқда. Шу билан бирга ҳаётда яроқсиз бўлиб қолган қонун-қоидалар шу муҳим ишни бажаришга тўсиқ ҳам бўлаяпти. Мухбиримиз Б. Пўлатов Бекобод районида аҳолини уй-жой билан таъминлаш масалалари бўйича манфаатдор ташкилотларнинг вакиллари билан суҳбатлашди. Ана шу суҳбатда билдирилган фикр-мулоҳазаларни ўртага ташлаймиз.

Уй-жой таъминоти — кечиктириб бўлмайдиган вазифа

С. ХОЛБЕКОВ,
халқ депутатлари район Совети ижроия комитетининг раиси

КПСС XXVII съездида аҳолини уй-жой билан тўла-тўкис таъминлашни ҳал қилиниши лозим бўлган энг зарур вазифалардан бири деб кўрсатилди. Очиғини айтганда, районимизда сўнгги 10—15 йил ичида уй-жойга талаб кучайиб кетди. Илгари у қадар сезиларли эмасди. Демак биз кейинги вақтларда бу масала билан етарли шуғулланмаганмиз. Камчиликлардан тегишли хулоса чиқариб маълум уринишлар қилаяпмиз. 6-кўчма механизациялашган колонна коллективи ички имкониятлардан келиб чиқиб ўзлари учун уй қуришяпти. Бўлажак квартиралар тақсимланган. Уй эгалари ишдан бўш вақтларида, шунингдек, шанба ва якшанба кунлари ёрдам беришади. Яна бир қатор коллективлар ҳам худди шундай йўлдан бормоқдалар. Лекин ҳамма хўжалик, муассасалар ҳам мустақил уй қуришдек имкониятга эга эмаслар. Хўш, у ҳолда нима қилиш керак?! Бу борада қишлоқ жойларининг ўзига хос муаммолари бор. Кўп одамлар уй қуриш учун ер сўрашади. Лекин ҳамманинг талабини қондириш қийин.

Бизнингча, колхоз-совхозларда ёш кадрлар, янги оила қурганлар учун кўп қаватли, кам хонали уйлар қуришни йўлга қўйиш лозим.

1988 йилдан бошлаб қатор хўжаликлар ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш усулига ўтдилар. Энди хўжаликларнинг уй-жой қурилишига қизиқишини орттириш, манфаатли томонларини кучайтириш лозим. Умумий фонддан уй-жой қурилишига ажратилган маблағни қонуний асосда кўпайтириб қўйилса айни муддао бўлур эди.

Қишлоқ жойларда бир хонадонга мўлжалланган тўрт-беш хонали уйларни тезкор керамзит-бетон билан қуриш иши кенг йўлга қўйилса яхши бўлар эди. Бундай монолит уй қурилиш-монтаж ишлари учун 15—16 кун кифоя.

Унинг устига анча арзон тушади. Худди шундай уй ғиштдан тикланса камида 1,5—2 ой вақт кетади. Пардозлаш қўшилиб, анча чўзилади.

Районимизда бунёдкорлик ишларини олиб борувчи ташкилотларни кўпроқ керамзит-бетон уйлар қуришга ўтказиш бўйича «Узколхозстрой» билан тайёргарлик ишлари олиб борилган, бирмунча ҳужжатлар ҳам тайёрланган эди. Агросаноат комитети тузилгач бу иш негадир тўхтаб қолди. Бизнингча, қайта қуриш даврида яхши ишлар сустлашмаслиги, қайтага ривожланиши керак. Агросаноат комитети ўзини амалда оқлаган опалубка ёрдамида керамзит-бетон билан қуриладиган услубни кенг ёйиш лозим. Бунда одатдаги икки уй ўрнига уч уй қуриш мумкин. Ҳозир районимизда бир йилда бир ва икки оила учун мўлжаллаб қурилаётган уйлар саҳни 7 минг квадрат метр атрофида бўлмоқда. Агар керамзит-бетон билан қурилса, худди шу маблағ ва худди шу куч билан 10—12 минг квадрат метр саҳндаги уйларга эга бўлиш мумкин.

Хуллас, партия белгилаган программани — шарафли ва оғир, улуғвор вазифани бажариш учун новаторлик кўрсатиш, ҳар бир янги тажриба, янги усулни тезкорлик билан ҳаётга жорий этиш, бутун куч-ғайратни сарфлаш керак. Бу ишга алоқадор ҳар бир ташкилот, ҳар бир киши четда турмасагина мақсадга тезроқ эришилади.

Б. ЖЎРАЕВ,
район архитектори

БИЗДА архитектура-лойиҳалаш топшириғи деган жараён бор. Одатда уни область ижроия комитети ҳузуридаги қурилиш ишлари ва архитектура бўлими беради. Бу жараён шундан иборатки, бирор қурилиш қиладиган бўлсак қурилиш ишлари ва архитектура бўлимига мурожаат этамиз. Юқори ташкилотдаги ўртоқларнинг келишга вақти бўлмайди, вақтлари бўлганда машина юбориб олиб келиш, олиб бориш, гирдикапалак бўлиш керак! Қачон архитектура-лойиҳа топшириғи битаркин, деб юқори ташкилотларнинг оғзини пойлаймиз. Баъзан йиллаб кутишга тўғри келади. Битгач уни лойиҳалаш институтига олиб бориб берамиз, кейингина лойиҳалаш ишлари бошланади.

«Победа» колхозининг Найман участкасида бош план асосида 40 квартирали уй қурилиши учун жой танланган, 1987 йил бошида архитектура-лойиҳалаш топшириғи учун буюртма берганмиз. Ҳанузгача ололганимиз йўқ. Иш эса тўхтаб ётибди.

Бизнингча архитектура-лойиҳалаш топшириғи жараёнини район архитектура ихтиёрига бериш керак. Шунда иш тезлашади. Ортиқча оворагарчиликларга чек қўйилади.

Тўғри, илгари мутахассислар етишмаган, қурилишлар кам бўлиб, бир вақтлар область ижроия комитети бўлимида марказлаштириб қўйилган. Ҳозир қишлоқ жойларда қурилиш объектлари етарли, билимли мутахассислар ҳам бор. Бу ишни хўжалик усули билан ташкил этилса айни муддао бўлур эди.

Л. ПАНЧЕНКО
район агросаноат комитети раисининг қурилиш бўйича ўринбосари

ЎЗБЕКИСТОН ССР Олий Советининг яқинда бўлиб ўтган сессияси материалларида шундай жумлалар бор. «Ишлаб чиқариш коллективларининг хўжалик усули билан ўзлари учун уй-жойлар қуриб олишга доир ташаббусини бутун чоралар билан ривожлантириш ва қўллаб-қувватлаш муҳимдир». Бу йўналиш ҳаётимизда куртак ёзиб келмоқда, уни ривожлантириш, такомиллаштириш зарур.

Хўжалик усули билан уй-жой қурилиши суръатини кучайтириш зарур. Шундагина КПСС XXVII съездида қўйилган программани бажаришга катта имкон яратилган бўлади. Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, хўжалик усули билан бунёд этилган уйлар 50 процентгача арзон бўлмоқда. Шу билан бир қаторда, уйлар тез ва сифатли қурилаяпти. Районимиз ҳаётидан мисол келтирсак «Ленинград» совхозида 5 хонали уйлар бунёд этилди. Ҳар бири 19 минг 200 сўмданга тушди. Худди шу лойиҳа билан шундай квартиралар «Ойбек» номли совхозда хўжалик усули билан тикланди. Тез битди, шу билан бир қаторда боряйўғи 12 минг сўмга тушди.

Ана шундай қулай иш усулларини қўлламас эканмиз, 2000 йилгача ҳар бир оилани уй-жой билан таъминлашда қийналиб қолишимиз мумкин. Қулай бўлса хўжалик усулида қуравермайсизми, деган савол туғилиши мумкин. Лекин иложи бўлмаяпти.

Чунки область агросаноат комитети хўжалик усули билан қуришга шароит яратиб бермаяпти. Қурилиш материаллари билан етарли таъминламаяпти. Ишнинг қийин томони ҳам шунда.

З. РИСДАВЛЕТОВ,
колхозлараро қурилиш советининг раиси

ХУТОР системасини тугаллашда ишга ижодийроқ қараш лозим. Кўпгина, янги қишлоқлар яхши экинзорлар ўрнида қурилмоқда. Бир қисм эски уйларни бузган ва кўчаларни реконструкция қилган ҳолда эски қишлоқларни янги посёлкаларга айлантириш мумкин. Бунда ҳам экинзорлар асраладн, иккинчи томондан кам харажат билан кўпроқ уй-жойли бўлиш мумкин. Айрим мутасадди ўртоқлар посёлка тўртбурчак бўлиши керак, деган алмисоқдан қолган қоидани маҳкам ушлаб олишган. Шунинг учун эски қишлоқларни реконструкция қилиб, янги посёлкага айлантириш мумкин эмас эмиш. Азим Тошкентда ҳам узун, бўйи, эни ҳар хил микрорайонлар кўп. Бири биридан чиройли. Яна бир мулоҳаза шундан иборатки, районларда бош планлар тузилади. Ана шу бош планга асосан босқичма-босқич қурилишлар олиб борилади. Вақти келиб бирор объект қурилишини бошлайдиган бўлсак, ер ажратиш ҳақида область ижроия комитетига мурожаат этамиз. Область ижроия комитети республика Министрлар Советига мурожаат этади. Мазкур юқори ташкилотларнинг қарорлари чиққунча район раҳбарлари Тошкентга қатнаб, турли идораларда навбат кутиб вақтларини ўтказишга мажбурлар.

Ана шундай қоғозбозлик қилишга чек қўйиш вақти келди. Барибир ҳужжатлар идораларда «сайр» қила-қила яна ўша қарорга келинади. Шунинг учун район территориясида, бош план асосида қуриладиган объектлар учун бир гектаргача бўлган ҳажмда ер ажратиш масаласини ўша территориядаги халқ депутатлари район Совети ижроия комитети зиммасига юклаб қўйиш лозим, деб ҳисоблаймиз.

ТРАКТОР ПАРКИДА

● ОҚҚЎРҒОН районидаги «Оққўрғон» совхозининг 3-бўлими трактор паркида техника ва механизмларни кўкламга тайёрлаш ишлари уюшқоқлик билан олиб бориляпти. Бўлим трактор паркида ремонтчилар учун барча шарт-шароитлар яратилган. Ремонтдан сифатли чиқарилган техника ва механизмлар усти ёпиқ бостирмаларда сақланмоқда.

Ҳозирга қадар 10 та чигит экиш агрегати созланиб, тайёрлик чизиғига келтириб қўйилди. Бунда механизаторлар Т. Собиров, А. Тожиев, Б. Содиқовларнинг хизмати катта.

АРИҚ-ЗОВУРЛАР ТОЗАЛАНМОҚДА

● ҚИШ фасли — иш фасли, дейди деҳқонлар. Бунга амал қилиб иш юритаётган «Партия XXII съезди» колхозининг Абдураззоқ Қурбонов бошлиқ бригадаси аъзолари айни кунларда кузги-қишки дала ишларини қизитиб юборишган. Бригада аъзолари ариқ-зовурларни тозалаш, далаларга ташиб чиқарилаётган ўғитни компостлаш билан машғул. Шунингдек, майдонларни текислаш, суғориш шохобчаларини ремонт қилиш ишлари ҳам намунали олиб бориляпти. Бунда Т. Сафаров, Х. Оқмирзаев, А. Пўлатов сингари бригада аъзолари бошқаларга ўрнак бўлишмоқда.

М. ТОЖИБОЕВА.
Оққўрғон райони.

МЕЛИОРАТОРЛАР УЧУН

ПОЙТАХТ областимизда сув хўжалиги системасига қарашли қатор саноат корхоналари ишлаб турибди. Уларнинг меҳнат коллективлари сув хўжалиги тармоқларида ишлаётган турли-туман машина-механизмларни ремонт қилиб бермоқдалар, эҳтиёт қисмлар тайёрлашяпти. Айни вақтда гидромелиорация қурилиши учун лозим бўлган янги машина-механизмлар ишлаб чиқармоқдалар.

Масалан, «Иргидромаш» заводи коллективи яқинда ППА—3,1 маркали автоматлашган ярим прицеп ер текислагични тайёрлашни ўзлаштирди. Бу агрегатни Т—4 тракторга тиркаб ишлатиш мумкин. Янги машинанинг дастлабки нусхалари амалда синаб кўрилганда самараси кутилганидан ҳам яхши бўлди. У шу вақтгача ишлатиб келинган шундай типдаги механизмларга нисбатан қатор афзалликларга эга эканлиги аниқланди. Аввало бир неча бор унумли бўлиб, ерни текислаш сифати ҳам яхшидир.

Лазер системаси ёрдами билан бошқариладиган бу текислагич ковшни белгиланган баландликда ушлаб туради. Бу билан текислашнинг ниҳоятда аниқ бўлишини таъминлайди. Демак текисланган экин майдонида деҳқончилик ишлари учун қулай имкониятлар вужудга келтирилади. Аввало сув бир маромда оқади, экинлар ёппасига ўсиб чиқади. Уларни парвариш қилиш ишлари ҳам енгиллашади.

Корхона коллективи ўн иккинчи беш йилликда бундай текислагичлардан 600 дона ишлаб чиқаришни режалаштирди. Ҳозиргача 50 тача шундай машина тайёрланиб, буюртмачиларга етказиб берилди. Шу кунларда заводда лазер системаси билан бошқариладиган яна бир ПЛ—5 маркали ер текислагични тайёрлаш бошлаб юборилди.

Тошкент тажриба-механика ремонт-экскаватор заводи коллективи ҳам мелиораторлар меҳнатини енгиллаштиришга ёрдам берадиган қатор машина-механизмларни ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар. Яқинда ёпиқ горизонтал дренаж қурилишида фойдаланадиган қувур ётқизгичнинг дастлабки нусхалари тайёрланди. Бу агрегат такомиллашганлиги, юксак унумлилиги билан ажралиб туради. Унинг ҳам лазер системаси бор. Бу система полиэтилен дренаж қувурларининг бир текис ётқизилишини таъминлайди.

Корхонада дренажларни ювувчи машиналар ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилмоқда. Улар ёрдамида турли хил дренажлар лойқалардан ва бошқа хил қолдиқлардан тозаланади. Бу агрегатлардан фойдаланиш натижасида қўл меҳнатига ҳожат қолмайди.

А. ВАЛУЙСКИЙ.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

● МАМЛАКАТЛАР ● ОДАМЛАР ● ВОҚЕАЛАР ●

Совет раҳбарининг китоби Монголияда нашр этилди

Монголия Халқ Республикаси Ташқи ишлар министрлигида КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг монгол тилида нашр этилган «Қайта қуриш ва мамлакатимизга ҳамда бутун дунёга хос янгича фикрлаш» китобини расмий равишда тақдим этиш маросими бўлди.

МХРП Марказий Комитети секретари Ц. Балхажав йиғилиш аҳли ҳузурида сўзга чиқиб, шундай деди: «Биз, монгол коммунистлари, КПССнинг бой тажрибасини доимо ўрганиб келдик ва ўрганаверамиз. М. С. Горбачевнинг китобига биз социализмни янгилаш ва такомиллаштириш, инсониятнинг XXI асрга ядро қуролсиз, зўравонликсиз ўтиши учун курашда туб программа ишлаб чиқиш масалалари борасидаги қимматли асар сифатида қараймиз.

Мазкур асарнинг чоп этилиши монгол китобхонларида қонуний қизиқиш ва зўр мамнуният уйғотди. Китобни ўз она тилларида ўқир эканлар, улар Совет Иттифоқида ҳақиқий революцион қайта қуриш жараёнини, давримизнинг мураккаблиги, масъулияти ва мислсизлигини, янгича сиёсий тафаккур моҳиятини, КПСС ва Совет давлати ташқи сиёсати фалсафасини чуқур англаб оладилар».

(ТАСС).

АФҒОНИСТОН ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ БАЁНОТИ

КОБУЛ, 18 январь. (ТАСС). БМТ Бош секретарининг шахсий вакили орқали Женевада ўтказилаётган Афғонистон—Покистон музокаралари барча қийинчиликлар ва тўсиқларга қарамай, Афғонистон теварагидаги кескинликни реал бартараф этиш учун жиддий негиз яратди, деди БАХТАР агентлигининг мухбирига Афғонистон республикаси ташқи ишлар министрлигининг вакили. БМТ Бош секретарининг шахсий вакили Д. Кордовес, деди у, 22 январдан бошлаб Покистон ҳамда Афғонистонга бориши келишиб олинди. Унинг сафари чоғида музокараларни қайтадан бошлашнинг аниқ муддати белгиланади.

Бундан олдинги босқичдан кейин ўтган давр мобайнида, деб давом эттирди сўзини ташқи ишлар министрлигининг вакили, Афғонистон ичида ва халқаро майдонда кўпгина ўзгаришлар содир бўлди. Мамлакатда миллий яраш сиёсати муваффақиятли равишда олиб борилмоқда, бўлиб ўтган олий жирга президентни сайлади, конституцияни тасдиқлади, кўп партиявийлик принципини мустаҳкамлади. Афғонистон узоғи билан бир йил мобайнида совет қўшинларининг чекланган қисмлари олиб чиқиб кетилиши мумкинлигини маълум қилди.

Афғонистон ҳукумати мамлакат халқининг регионда тинчлик ва барқарорликка хоҳиш-иродасини эътиборга олиб, келгуси босқич якунловчи босқичга айланиши учун ўзига боғлиқ бўлган ҳамма ишларни қилади, деди ташқи ишлар министрлигининг вакили. Музокаралар муваффақиятли якунланиши учун зарур шарт-шароитлар яратилганлигига ишонишга асос бор, деб таъкидлади у.

ФИЛИППИНДА САЙЛОВ

МАНИЛА, 18 январь. ТАСС мухбири С. Алмазов хабар қилади: Бугун Филиппинда Корасон Акино президент лавозимини эгаллаганидан буён ўтган икки йил мобайнида маҳаллий ҳокимият органларига биринчи сайлов бошланди. Юздан ортиқ сиёсий партия ва гуруҳларнинг вакиллари бўлган 150 минг номзод вилоятлар ва шаҳар муниципалитетларининг маъмурий органларидаги 16,5 минг ўрин учун кураш олиб боради. Сайловда 27,6 миллион сайловчи қатнашмоқда. Сайлов кампанияси даврида ўтказилган жамоатчилик фикрини сўраб чиқиш натижаларига кўра, мамлакат президенти бошчилигидаги ҳукмрон коалиция номзодлари ғалаба қилиш учун кўпроқ имкониятга эгадирлар.

Сайлов арафасида сиёсий партиялар ўртасидаги кескин ихтилофлар бир қанча зўравонлик ҳуружлари қилинишига олиб келди, буларнинг натижасида сўнгги бир ярим ой мобайнида қарийб 80 киши, шу жумладан маҳаллий ҳокимият органларидаги лавозимларга 38 номзод ўлдирилди. Беқарор сиёсий вазият ҳамда тартибни сақлашдаги қийинчиликлар туфайли 74 та вилоятнинг ўн биттасида ва учта шаҳарда овоз бериш кейинга қолдирилган.

● УШБУ расм Американинг «Фингер лейк таймс» газетасида босиб чиқарилган эди. Жанговар кеманинг ҳарбийлари «Ахир бу ерда ҳеч ким ҳеч қандай бемаъниликқилмайди» дея қичқирмоқдалар. Аслида, эса АҚШ ҳарбий денгиз армадаси Форс қўлтиғида жиддий ташвиш туғдирмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

«СУЗУВЧИ ПОСЁЛКАЛАР»

● ХОШИМИН. ТАСС мухбири Владас Бурбулис хабар беради: Жанубий Вьетнамда ҳам «қиш» бошланди. Маҳаллий аҳоли 18—20 даража иссиқни салқин ҳаво, деб ҳисоблайди. Шимолий мамлакатларда ҳарорат пасайиб, қушлар жануб сари йўл олганида, Меконг дельтасида декабрь ва январь ойлари қишлоқларнинг айни кўчиш мавсуми бўлади. Дарёнинг кўпдан-кўп ирмоқларида жойлашган балиқчилар посёлкалари учун бу одатий бир иш бўлиб, ортиқча меҳнат талаб қилмайди. Сой устига қурилган уй, лангарини тортиб олади-ю, бутун посёлка оқим бўйлаб янги яшаш жойи сари сузиб кетади.

Анзянг вилоятининг ўзидагина бундай «сузувчи посёлкалар» 700 тадан ошади. Бу посёлкаларда балиқчиларнинг оилалари яшайдилар. Уларнинг уйларида қишлоқ уйининг ҳамма қулайликлари бор. Уйнинг тахта полидаги махсус туйнук орқали балиқларга хўрак ташлаб турилади. Бундай уйларнинг афзаллиги шундаки, дастурхонда ҳамиша уйдан чиқмай тутилган янги балиқдан пиширилган таом бўлади.

СЎНГГИ СОАТДА

● БАЙРУТ. Ливан пойтахти жанубидаги шаҳарларда ва мамлакат жанубида Фаластин лагерларидаги вазият аста-секин барқарорлашиб бормоқда. Ливаннинг бир қанча сиёсий партиялари ва ташкилотлари вакиллари шиалар «Амал» ҳаракати раҳбарларининг фаластинликлар лагерлари қамалини бекор қилиш тўғрисидаги қарорни қўллаб-қувватладилар. Фаластинликлар билан «Амал» раҳбарлари ўртасида қуролли бўлинмаларни олиб кетиш масалалари хусусида жадал музокаралар ўтказилмоқда. Ливан Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Жорж Хауи «лагерлар уруши»ни тўхтатиш борасидаги тадбирларнинг амалга оширилиши мамлакатдаги вазиятни нормаллаштиришга муҳим ҳисса бўлади, деди.

● КОБУЛ. Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диния бошқармасининг раиси муфтий Ш. З. Бобохонов афғон-совет дўстлиги номидаги мукофотга сазовор бўлди. Бу мукофотни икки мамлакат халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш ишига катта ҳисса қўшганлиги учун унга афғон-совет дўстлиги жамияти тақдим этди. Миллий фронт марказий кенгашининг раиси А. Р. Хатиф, Афғонистон ҳукуматининг, уламолар ва руҳонийлар олий кенгашининг аъзолари иштирок этган тантанали маросимда Афғонистон Министрлар Кенгаши Раисининг ўринбосари Голдад лауреатга мукофотни топширди.

● ДАМАШҚ. Сурия пойтахтида офтоб чарақлаб турибди, Дамашқдан атиги бир неча ўн километр наридаги тоғли районларда эса уч кундан буён қалин қор ёғмоқда. Забданий деган курорт жойда бугун эрталаб қор қалинлиги 150 сантиметрга етган. Бир қанча аҳоли пунктлари ташқи дунёдан ажралиб қолган. Ливан чегарасига олиб борадиган довонлар ёпилган. Шундай бўлишига қармай, Суриядагилар қалин қор ёққанлигини қувонч билан кутиб олдилар. Қишлоқ хўжалигига жуда кўп офатлар келтирган бир неча йиллик қурғоқчиликдан сўнг бу йилги кўп ёмғир ва қалин қор ёққан қиш деҳқонларда мўл ҳосилга умид туғдиради.

● ДЕҲЛИ. Деҳли полицияси шаҳар аҳолисини яқинлашиб келаётган миллий байрам — 26 январда нишонланадиган республика куни муносабати билан ҳушёрликни кучайтиришга даъват этди. «Ҳолистон коммандос кучлари» гуруҳларидан тўрт террорчининг фотосуратлари Деҳлида чиқадиган барча газеталардан ўрин олган ва бутун шаҳарга ёпиштириб ташланган. Полиция олган маълумотларга кўра, улар Деҳлига суқулиб кириб, пойтахтда саросима ва васваса уйғотиш мақсадида террорчилик ҳуружларини тайёрламоқдалар.

Шаҳарда хавфсизлик чора-тадбирлари кучайтирилди. Қоронғу тушиши билан кўчалардаги кўплаб контрол постлари шубҳали кишиларнинг ҳужжатларини текширмоқдалар.

(ТАСС).

ШОН МАКБРАЙД ВАФОТ ЭТДИ

● ДУБЛИН. Бу ерда Ирландиянинг таниқли жамоат ва сиёсат арбоби, «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотининг лаpуеати, жаҳон Нобель мукофотининг лауреати Шон Макбрайд 84 ёшида вафот этди.

Ирландия Бош министри Чарльз Хохи Макбрайд вафоти муносабати билан сўзга чиқиб, уни «халқаро кўламдаги давлат арбоби», деб атади. Бош министр Макбрайднинг фикри бутун дунёда ҳурмат-эҳтиромга сазовор бўлганлигини айтди.

Бўлимни область Давлат автомобиль инспекциясининг бошлиғи **М. АҲМЕДОВ** раислигидаги жамоатчилик совети олиб боради.

№ 1 (30)

● АБДУМАЖИД НОРБОЕВ САФГА ҚАЙТДИ
● ГАПИ БОШҚА-Ю, ИШИ БОШҚАЛАР
● ФОЖИАГА САБАБ — ХУРМАЧА ҚИЛИҚ

ҚИЗИЛ ЧИРОҚНИ МЕНСИМАЙ...

ЎТГАН йилнинг 12 январь куни 06—84 ТШЛ номерли «Москвич» Ўрта Чирчиқ райони территориясидаги темирйўлдан ўтиш жойида поездга урилди. Поезд четга улоқтириб юборган машина автоматик реле шкафини пачоқлади. Ҳайдовчи Т. Ҳамроев бахтли тасодиф туфайлигина тирик қолди. Бу йўл-транспорт ҳодисасига эса ана шу ҳайдовчининг ўзи айбдор эди. У поезд келаётганидан дарак бериб турган светофорнинг қизил чироғини менсимай, машинани тўхтатиш ўрнига ҳайдаб темирйўлдан ўтаверди. У ўзининг эпчиллигигами, машинасининг «зўр»лигигами, ортиқча баҳо бериб... янглишган эди!

Яна шундай янглишганлардан бири милиция лейтенанти Холматов. У ўтган йили 9 март куни Г 00—09 ТШ номерли «Жигули»да бораётиб, йўл ҳаракати қоидасининг 16.3 бандини қўпол равишда бузди. Бу бандда темирйўлда ёпиқ ёки ёпилаётган шлагбаумдан, шунингдек, светофорнинг қизил чироғи ёнганда ўтиш ман этилишлиги аниқ-равшан ёзиб қўйилган. Холматов милиция ходими қоидага амал қилмаса ҳам бўлаверади, деган хаёлга борганми ҳайтовур ёпиқ шлагбаумлар орасида «саккиз» ясаб ўтмоқчи бўлганида дрезинага «учта нол»ли машинаси билан урилди...

Диққат, темирйўл!

Ангрен—Облиқ станциялари ўртасидаги темирйўлдан ўтиш жойида ҳайдовчи билан темирйўл навбатчиси — иккаласининг масъулиятсизлиги, иккаласи томонидан ҳам ўз вазифаларига тааллуқли қоидаларнинг қўпол равишда бузилиши кўнгилсиз ҳодисага олиб келди: 1987 йил 24 март куни 12—85 ТШЛ номерли КамАЗ машинаси бу ерда тепловоз билан тўқнашди. Ҳайдовчи А. Ғафуров йўл ҳаракати қоидасининг 16.2 бандини бузди: темирйўлдан ўтиш олдида яқинлашиб келаётган поезд йўқлигига ишонч ҳосил қилмади. Оқибатда, тепловоз ғилдираги остида қолди. Навбатчи К. Ғозиев эса бу дақиқада постни ташлаб кетган эди.

Қурилган ва қурилаётган барча чора-тадбирларга қарамай темирйўлдан ўтиш жойида кўнгилсиз ва бахтсиз ҳодисалар ҳамон давом этмоқда. Яқинда, 1987 йилнинг 3 декабри кундуз куни Чинозда 87—64 ТШХ номерли «Жигули»да ҳайдовчи С. Ёқубов ёпиқ шлагбаумни уриб, ўтиб бораётган поезднинг охирги вагонига урилганига нима дейсиз? Ақлга сиғмайди! 14 сентябрь кечки пайт эса 06—14 ТШХ номерли ГАЗ-53 машинаси Гулбаҳорда поездга урилди, ҳайдовчи ўлди.

Темирйўлдан ўтишда бу каби «хурмача қилиқ»лар ўлим билан ўйнашишдан бошқа нарса эмас. Буни унутмаслик керак.

Ю. СИНЯГИН,
Тошкент йўл хўжалиги корхонаси бирлашмасининг бош инженери.

● *Яхшидан ном қолади*

АВТОИНСПЕКТОР ХОТИРАСИ

...ЎТГАН йилнинг кузида кечқурун соат 22 ларда номаълум автомашина Тошкент—Олмалиқ йўлининг 48-километрида мотороллер ҳайдовчисини уриб кетди, ҳайдовчи Насриев ҳалок бўлди. Автомашина шофёри жароҳатланган ҳайдовчига ёрдам бериш ўрнига қочди. Бироқ, эртаси куниёқ область ГАИси инспектори Абдумажид Норбоев томонидан жиноятчи қўлга олинди. Жиноятчи давлат номери 55—38 ТШМ бўлган «Икарус» автобуси ҳайдовчиси Исмоил Вейрамов экан.

... 1986 йилнинг 5 декабрида кечки пайт Ангрен шаҳар ички ишлар бўлимига номаълум автомашина икки нафар ёш қизни босиб, қочиб кетганлиги тўғрисида хабар келади. Жиноятни очишга Ангрен шаҳар ички ишлар бўлимининг ходимлари ва область ГАИ ходимлари сафарбар этилди. Шу куни ярим тунда постда ҳушёр турган Абдумажид томонидан жиноятчи қўлга олинди — «Москвич—412» ҳайдовчиси А. Байчаев маст эди.

... Тошкент—Олмалиқ трассасининг 21-километридаги ГАИ постида хизмат вазифасини ўтаётган старшина А. Норбоевни юқори тезликда келаётган «РАФ» маркали «Тез ёрдам» машинаси уриб юборди. А. Норбоев бунинг оқибатида ҳалок бўлди ...

Область ГАИсининг 3-рота коммунистлари юқори партия ташкилоти ва область ички ишлар бошқармасига мурожаат қилиб, ҳамкасбларининг хотирасини абадийлаштириш мақсадида Тошкент—Олмалиқ йўлининг 21-километридаги ГАИ постига Абдумажид Норбоевнинг номини қўйишни сўраган эдилар. Бу илтимос ҳар томонлама ўрганилиб чиқилгач, А. Норбоев бундай шарафга муяссар деб топилди. Яқинда ушбу ГАИ постига Абдумажид Норбоев номи берилди ва бу ерда автоинспектор хотирасига мемориал лавҳа ўрнатилди.

С. МАХАМБЕТОВ,
область Давлат автоинспекцияси 3-рота командирининг сиёсий ишлар бўйича ўринбосари.

●

Суратда: Йўл-патрули хизмати ходимлари капитан Ҳ. Ҳайдархўжаев, старшина М. Ёров, сержант Ш. Шодиевлар А. Норбоев номли ГАИ постида.

А. Зуфаров фотоси.

Кайф билан рулда

ҲАЛОКАТГА БИР ҚАДАМ...

ПАРКЕНТ автобус-таксомотор паркининг колонна бошлиғи коммунист В. Туксанов, шу райондаги 23-хўжалик ҳисобидаги автокорхона навбатчи механиги Бахтиёр Хўжаевлар спиртли ичимлик ичиб машина бошқариш жиноят экани тўғрисида ҳайдовчиларга кўп марта маъруза айтган бўлишлари табиий. Бироқ ўзлари бунга амал қилишмади: бири «Москвич»ни, иккинчиси «Жигули»ни маст ҳолда бошқариб бораётганда қўлга тушишди.

Ичкиликнинг зарари тўғрисида мактаб ўқувчиларига ҳар бир ўқитувчи гапиради. Район халқ маорифи ходимлари эса ўқитувчиларга ҳам раҳбар ҳисобланишади. Орджоникидзе райОНОсининг методисти Ғафуржон Туропов мактабларда бўлганида ўзи ҳам ичкилик оғу экани тўғрисида суҳбат ўтказган бўлиши эҳтимол. Лекин у ҳам маориф ходими бўлатуриб ўтган йил 8 ноябрда И 10—41 ТШ номерли «Жигули»сини ҳайдаётганда ичкиликдан нафсини тиёлмади...

Бўка автобус-таксомотор паркининг ҳайдовчиси Кутмер Исмаилов ўтган йил 7 ноябрь куни эрталаб маст ҳолда автобус ҳайдаб рейсга чиқди! Бўстонлиқ районидаги К. Маркс номли колхоз шофери З. Туганов ҳам КПСС аъзоси бўлатуриб, маст ҳолда машина бошқаришни ўзига эп кўрибди. Яна бир КПСС аъзоси, Бекобод районидаги 5-ҳунар-техника билим юрти бухгалтери У. Қорабеков арақни кўрганда ўзини йўқотиб қўядиганлардан экан. «Қибрай» совхозининг шофери коммунист Б. Абдуллаев, «Гипрониизводхоз» институтининг бўлим бошлиғи Юрий Дозорецлар ҳақида ҳам шундай гапларни айтиш мумкин.

Булар ва буларга ўхшаш кишилар ичкилик ичиб машина бошқариш билан ҳалокатнинг ораси бир қадам эканини қачон тушуниб етишаркин?

Х. ЁДГОРОВ,
область Давлат автомобиль инспекцияси маъмурий бўлинмасининг бошлиғи.

ҚАЛБ АРДОҒИ

Яқинда Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат Академик опера ва балет Катта театрида 1930—1980 йилларда республика болалар уйларида тарбияланганларнинг учрашуви бўлиб ўтди. «Биз сени қалбимизда сақлаймиз, қадрли болалар уйи» мавзуида ўтказилган мазкур учрашув узоқ йиллар давомида кўришмаган кишиларнинг қувончига айланиб кетди. Улар бир-бирлари билан ўзларининг болалик йилларини, ёшлик пайтларини эсладилар ҳамда келгуси режалари ҳақида ўртоқлашдилар.

Учрашув кечасига шаҳримиздаги 1-болалар уйи директори Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. П. Хлебушкина билан бирга унинг Ватанимизнинг турли шаҳар ва қишлоқларида яшаб, меҳнат қилаётган «ўғил ва қизлари» ҳам ташриф буюрдилар.

Ўзбекистон ССР халқ рассоми Рўзи Чориев ўз асарларидан бирини 1-болалар уйи тарбияланувчиларига совға қилди.

Кеча сўнгида театрнинг санъат усталари ижросида концерт программаси намойиш этилди.

М. НАЗАРОВ.

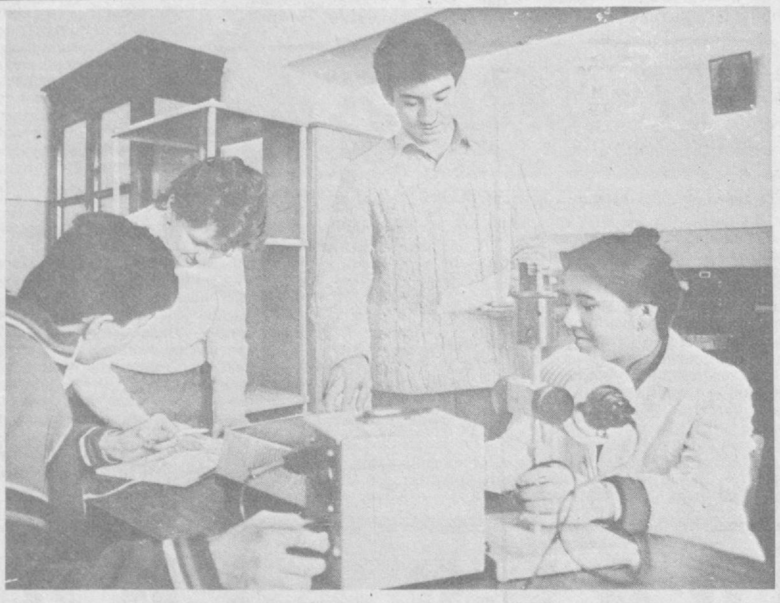

● Тошкент политехника институти физика кафедрасида студентлар турли илмий ишлар олиб борадилар.

Суратда: 2-курс студентлари (чапдан) А. Махсудов, А. Черкасова, А. Расулқориев ва Г. Ашуровалар лаборатория машғулоти ўтказмоқдалар.

А. Зуфаров фотоси.

А. С. МАКАРЕНКОГА БАҒИШЛАНАДИ

«Билим» жамияти ва Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика институти А. С. Макаренко ҳақида туркум лекциялар тайёрлади. Лекциялар ажойиб ёзувчи, педагог туғилган куннинг март ойида нишонланадиган юз йиллигига бағишланган. Лекторийда қатнашиш учун таниқли моҳир педагоглар, А. С. Макаренконинг шогирдлари таклиф этилган. Лекциялардан тушган маблағлар Совет болалар фондига ўтказилади.

(ЎзТАГ).

ЧИНОЗЛИКЛАР ПОЕЗДИ

ЯҚИНДА Чиноз районидаги 337 ишлаб чиқариш илғори ўзлари учун ажратилган махсус «Чинозлик» деб номланган туристик поездда сафар қилиб қайтди. Улар Закавказье республикалари ҳамда уларнинг пойтахтлари — Боку, Ереван, Тбилиси шаҳарларида, Кавказ Минерал сувлари дам олиш зонасида бўлишди.

Меҳнаткашларнинг дам олишларини уюштиришнинг бу усули яхши самара берди. Махсус йўлланмани олиш учун эрта баҳорданоқ пахтакорлар, чорвадорлар ва бошқа соҳа кишилари ўртасида мусобақа авж олдирилган эди. 1988 йилда бу мусобақа янада такомиллаштирилади. Асосий мақсад меҳнаткашларнинг унумли ишлаб, яхши дам олишларини ташкил этишдан иборат.

(Ўз мухбиримиздан).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИДА

ҚУЁШ ЭНЕРГИЯСИ ҚУРИЛИШ ХИЗМАТИДА

Ўзбекистон серқуёш диёр. Ўлкамизда йилнинг ярмидан кўпроқ қисми қуёшли кунлардан иборат. Қуёшнинг қиздириш ҳарорати ҳам бошқа республикаларга нисбатан Ўрта Осиё республикаларида баландроқ. Масаланинг ана шу томони Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Физика-техника институти олимларини кўпдан ўйлантирарди. Ниҳоят, қуёш энергиясини иссиқлик энергиясига айлантирувчи гелиоқурилмалар яратилди. Ҳосил қилинган иссиқлик энергиясини халқ хўжалигига жорий этиш масаласи ҳам ижобий ҳал этилди. Махсус гелиоқурилмалар уй-жой биноларида, теплица хўжаликларида ўрнатилиб, қуёшли кунларда улардан газ ёки бошқа ёқилғи ёрдамисиз бемалол фойдаланила бошланди.

Қуёш энергиясини иссиқлик энергиясига айлантириб, ундан халқ хўжалигида фойдаланиш мумкин экан, бу энергиядан бошқа соҳаларда ҳам фойдаланиш мумкинми, деган савол туғилиши табиий. Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг «Марказий» павильонида намойиш этилаётган кўргазма худди ана шу муаммолар ечими ҳақида маълумот беради.

Экспозицияда намойиш этилаётган гелиоқурилмаларнинг макети, гелиополигонлар, турли корхона ва ишлаб чиқариш муассасаларида бу борада амалга оширилаётган ибратли ишлар қуёш энергиясидан яна бир қанча соҳаларда ҳам фойдаланиш мумкинлигидан далолат беради. «Қуёш физикаси» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ва ТашЗНИИЭП илмий лойиҳалаш институти ходимлари қуёш энергиясидан фойдаланиб, маҳсулот тайёрлашнинг жуда арзон ва тежамли технологиясини яратиб, ишлаб чиқаришга жорий этдилар. Шу пайтгача газ ёрдамида сув иситиб келинган иситгичларга гелиоприёмник ўрнатилиб, маълум температурагача иситилмоқда. «Узагрооргтехстрой» трестида яратилган замонавий гелиополигон йилига 5 минг кубометр ҳажмда йиғма темир-бетон маҳсулотлари тайёрлаш имконини беради.

Қуёш энергияси ёрдамида тайёрланаётган бу маҳсулотлар «Узагропромстрой» корхоналарида самарали ишлатилмоқда. Ана шу усулда бир куб метр темир-бетон тайёрланганда, корхона 3,8 сўм иқтисод қилади, ҳар куб метрдан 70 килограмм шартли ёқилғи тежалади. Қуёш энергиясининг ана шу афзалликлари туфайли «Узагропромстрой» бирлашмасининг ўзиёқ гелиоиситгичлар ёрдамида ўтган йили қурилиш учун мўлжалланган 45 минг куб метр темир-бетон маҳсулотлари ишлаб чиқарди.

Экспозициядан ўрин олган қуёш энергияси таъсирида иситувчи коллекторлар макети ҳам кўпчилик эътиборини жалб этмоқда. Мазкур коллекторлар ёрдамида кўп қаватли биноларни бемалол иситиш мумкин. Ўн иккинчи беш йиллик охиригача шундай коллекторлардан 110 минг квадрат метр ҳажмда ишлаб чиқариш мўлжалланган. Ҳозирги кунда ана шу технология асосида тайёрланган қуёш коллекторлари Нариманов шаҳрида кенг қўлланилмоқда.

Қ. ЭРДОНОВ.

СПОРТ

ФУТБОЛ

● ҲИНДИСТОННИНГ Силигури шаҳрида Жавоҳарлал Неру хотира соврини олтин Кубок учун халқаро турнир старт олди. СССР Олимпия терма командаси биринчи учрашувни Болгария спортчилари билан ўтказиб, 1:0 ҳисобида ғолиб келди. Тўпни бешинчи минутда Бараноускас киритди.

● ОЛИЙ ва биринчи лига мусобақаларида ҳакамлик қилувчи судьяларнинг Бутуниттифоқ кенгаши бўлиб ўтди. Давлат спорт комитети футбол ва хоккей Бошқармаси бошлиғи В. Колосков мавсум якунлари ҳақида ахборот берди.

Бутуниттифоқ судьялар коллегияси президиуми сайланди. 36 ёшли халқаро тоифадаги судья А. Спирин унинг раиси бўлди.

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА

● ТЕРМИЗ шаҳрида ўсмирлар ва қизлар ўртасида республика биринчилиги мусобақалари бўлиб ўтди. Бунда 130 спортчи иштирок этди. Команда ҳисобида ўринлар қуйидагича тақсимланди: Фарғона, Тошкент шаҳри, Тошкент области.

Қизлар ўртасида тошкентлик Ольга Аникина 60 ва 200 метрга комплекс югуришда ғолиб келди ва биринчи разряд нормативини такрорлади.

ТЕННИС

● СПОРТНИНГ бу тури бўйича ўтказилган пойтахт турнирида 45 спортчи қатнашди. Аёллар ўртасида А. Борисова, эркаклар ўртасида О. Агороднов ғолиб келди.

БУГУН — НАВБАТДАГИ ҚАБУЛ

«Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси ҳузуридаги жамоатчилик Совети навбатдаги қабулни бугун — 20 январь куни соат 17.00 дан бошлаб ўтказади. Бу сафар меҳнаткашларни жамоатчилик Советининг аъзоси, Тошкент шаҳар прокурорининг ёрдамчиси Нурмат Турсунматов қабул қилади.

Жамоатчи Совет қабулхонаси Ленинград кўчаси, 32-уй, 7-қават, 742-хонага жойлашган. Телефонлар: 33-40-48; 32-53-54.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖАМОАТЧИ СОВЕТ ҚАБУЛХОНАСИ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг
М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ КОНЦЕРТ-ФИЛАРМОНИЯ БИРЛАШМАСИ
В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
23, 24 январь соат 19.30 да
ЎЗБЕКИСТОН ССР ТЕЛЕВИДЕНИЕ ВА РАДИОЭШИТТИРИШ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ ИЖОДИЙ КОЛЛЕКТИВЛАРИ ВА СОЛИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИНИ УЮШТИРАДИ

ПРОГРАММАДА ИШТИРОК ЭТАДИЛАР:
Ўзбекистон ССР халқ артисти Қизлархон ДЎСТМУҲАМЕДОВА;
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Исроилжон ва Исмоилжон ВАҲОБОВлар, Абдуҳошим ИСМОИЛОВ, Эргаш КАРИМОВ ва Роза КАРИМОВА;
республика мақом ижрочилари конкурсининг лауреати Ҳуррият ИСРОИЛОВА, Ҳасан РАЖАБИЙ;
МАҚОМЧИЛАР АНСАМБЛИ (бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Абдуҳошим ИСМОИЛОВ);**
ДУТОРЧИЛАР АНСАМБЛИ (бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССР халқ артисти **Ғанижон ТОШМАТОВ);**
«ТАБАССУМ» РАДИОЖУРНАЛИ ҚАТНАШЧИЛАРИ ВА БОШҚАЛАР.
Билетлар СССР Халқлари дўстлиги саройи кассаларида соат 14 дан бошлаб сотилади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

(«Хадра» майдони)
29 ЯНВАРДАН БОШЛАБ
ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА
ФАҚАТ 20 КУН
Иллюзионист-фокусчи А. АКОПЯН

ИШТИРОКИДА

2 БЎЛИМДАН ИБОРАТ КАТТА РАНГ-БАРАНГ ПРОГРАММА.
Томошалар соат 19.00 да, шанба кунлари 16.00, 19.00 да, якшанба кунлари 12.00, 15.00, 18.00 да бошланади.
Коллектив равишда келиш учун буюртмалар қабул қилинмоқда.
Олдиндан билет сотиш кассаси очиқ.
Касса дам олиш кунисиз соат 10 дан 20.00 гача ишлайди.
Справкалар учун телефонлар: 44-35-84, 44-35-91.

КВАРЦЛИ «СЛАВА» БУДИЛЬНИГИ

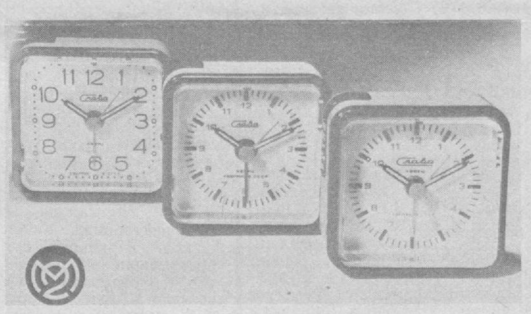

У сизни ўз вақтида хизматга уйғотади, бўладиган учрашувлар ҳақида эслатади, қизиқарли телеэшиттиришлар тўғрисида хабар қилади.
СОАТИНГИЗНИНГ АНИҚЛИГИ — СИЗНИНГ АНИҚЛИГИНГИЗ
Бу сўзлар вақтнинг тўғрилигини механик соатдан кўра 10 марта аниқлик билан кўрсатадиган кварцли «Слава» будильниги шаънига шак-шубҳасиз мос келади.
Кўркам ташқи кўринишдаги бу соатлар чиройли рангдор пластмасса корпусда кўплаб ишлаб чиқарилган.
Будильник батареяда тўхтовсиз 18 ой муддат билан аниқ ишлайди.
Кварцли «Слава» будильнигининг баҳоси батарея турларига боғлиқ:
316 «Прима» батареяли будильник — 13 сўм 50 тийин,
А316 «Квант» батареяли будильник — 15 сўм,
316 «Уран» батареяли будильник — 15 сўм,
А316 «Прима» батареяли будильник — 20 сўм туради.
МОСКВАДАГИ «ИККИНЧИ СОАТСОЗЛИК ЗАВОДИ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.
«РЕКЛАМА» МАРКАЗИЙ АГЕНТЛИГИ «СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ

ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙНИНГ ЎҚУВ-КУРС КОМБИНАТИ
ТАШКИЛОТЛАРНИНГ ЙЎЛЛАНМАЛАРИГА КЎРА **БУЛЬДОЗЕРЛАР, ЭКСКАВАТОРЛАР, ТРУБА ЁТҚИЗУВЧИ** АГРЕГАТЛАРНИНГ МАШИНИСТЛАРИНИ ТАЙЁРЛОВЧИ КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Машғулотлар ишдан ажралмаган ҳолда 1 февраль соат 19.00 да бошланади.
Таълим учун ҳақ пул ўтказиш йўли билан тўланади.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, 96-алоқа бўлими, Ғафур Ғулом кўчаси, 6-уй (4, 9, 11-трамвайларнинг «Оқтепа майдони» бекати). Телефонлар: 78-05-15, 78-05-17.

БУ — ҚИЗИҚ

● ҒАРБ олимлари инсоннинг ҳаётий зарур нарсаларга сарфлайдиган вақтларини ҳисоблаб чиқишибди. Бунга қараганда, «ўртача» одам ўз умрининг учдан бир қисмини — йигирма йилини уйқуда ўтказар экан. Тахминан 9 йилини кутишларга сарфлар экан. Кийиниш ва ювинишга беш йил, телефонда бўладиган суҳбатлар эса бир йилни, овқатланишга олти йил сарф бўлса, турли саёҳатларга беш йил, кўнгилочар дам олишларга эса тўққиз йил кетар экан...

● ТАДҚИҚОТЧИЛАРНИНГ аниқлашларича, алкоголизмга қарши кураш қадимий Мисрда бундан тўрт минг йил аввалроқ бошланган экан. Ҳар ҳолда бугунги кунга келиб Мисрдаги қазишмалар туфайли топилган ёзувларнинг гувоҳлик беришича, ичкиликбозликка қарши курашнинг ёши шунча йилни ташкил этмоқда. Ўша топилмада жумладан бундай дейилади:

«Бўзахона (пивохона)да ўтириб ўзингни хорлама, ақлингни йўқотма ва берган қасамларингни унутма. Маст ҳолда ёнингдаги шеригингни этагига ёпишиб олганча юз тубан йиқилсангда, ҳеч ким сенга ёрдам қўлини чўзмайди. Ҳатто, энг яқин дўстларинг ҳам сендан юз ўгириб «йўқол, бу ердан, майхўр!» деб ҳақоратлашади..»

● «Такса», «Таксофон», «Таксомотор» сўзлари немис Регер фон Таксис номидан келиб чиққанини ҳойнаҳой эшитмаган бўлсангиз керак? Бугунги кунда ҳаммамиз бирон бир нарсанинг белгиланган хизмат ҳақи: пуллик телефон автомат, таксида юришимизга тўланадиган пулнинг кўрсаткичи эканлигини яхши биламиз. Буларнинг келиб чиқиши ҳам бежиз эмас. Регер фон Таксис ва унинг авлодлари тахминан 1480 йилдан бошлаб қарийб тўрт аср мобайнида Европада хусусий почта хизмати ишларини йўлга қўйишган. Катта ҳақ эвазига, албатта. «Такса» термини ўша пайтларда фон Таксислар хонадони фойдасига ўтказиладиган пул миқдорини билдирган.

Редактор ўринбосари С. Ғ. МУСАЕВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («Ташкентская правда») Орган Ташкентского обкома Коммунистической партии Узбекистана и областного Совета народных депутатов

Издается на узбекском языке

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32